

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka [http://
eestielu.delfi.ee](http://eestielu.delfi.ee)

Nr 6 (229)

JUUNI 2013

Hind 0.20 eurot

Ole koos meiega: **facebook**

1. juunil peeti Väike-Maarjas XXVI Pandivere päeva.
Tänavune moto: „Pärand on pärijate hoida“. Avo Seidelbergi foto.

Pandivere päeva peotuli peatus presidendi tamme juures

Kui eelmisel aastal 25. Pandivere päevade avamisel pöörduti südamläike sõnadega Jakob Liivi kui Väike-Maarja kultuuriloo ühe alustala poole, siis tänavu peatus peotule teekond kirikust peoplatsile suundudes muuseumi ees ning kuulati, mida on seal sirguval president Lennart Meri nimipuul sinsele rahvale öelda.

“Mina, tammepuu, keda te hellitavalt „presidendi tammeks“ kutsute, tervitan teid, väikemaarjalased, 26. Pandivere päeval!

Mul on suur au tähtsal päeval teid kõnetada. Mäletan hästi seda aega, kui mind 1995. a paljude teiste hulgast välja valiti ja Väike-Maarjasse toodi, kus president Lennart Meri mu Väike-Maarja muuseumi ette maamulda istutas. See oli väga tähenduslik, et just meie austatud president sel aastal Wiedemanni keeleauhinna pälvis ja just mind selleks nimipuuks välja valiti. Eks 18 aastaga olen ma hea hoolitsuse abil laiust ja pikkust juurde saanud ja nüüd näen ikka väga kena välja!

Maailma rahvaste hulgas on tamm iga pool väga austatud ja hinnatud puu olnud kogu inimajaloo vältel. Mulle on omistatud jõudu ja väge, olen austatud hiiepüü ja ka tugev tarbepuu. Minu eluiga küünib kahe tuhande aastani! Siinses kliimas vast viie-kuuesaja aastani.

Paljudel rahvastel on tavaks tähtsate sündmuste mälestuseks istutada

tamm. Minu okstest pununud pargadega pärjati kuulsaid olümpiasangareid, laulupidude juhte ja istutati vastsündinutele nimipuuks.

25 aastat tagasi algatati tava, et Wiedemanni keeleauhinna võitja istutab omanimelise tamme. Täna saaks sellest Väike-Maarjas saanud juba kaunis keeletammik. Olen sümboliks – nii kaua kui kestab tamme eluiga, püsib

mille kollektsoonile pani aluse president Lennart Meri kursusekaaslane Tartu Ülikoolist, Väike-Maarja aukodanik, Wiedemanni keeleauhinna 1997. a laureaat **Eduard Leppik**, kelle istutatud nimipuu sirgub samuti keeletammik.

Siin lähedal oli õpetaja ja luuletaja **Jakob Liivi teemaja** ja lugemistuba. Veidi paremal asub arhitekt **Alar Kotli sünnikodu**, praegune Georgi söögituba. Veel kaugemal **100-aastane seltsimaja, Georg Lurichi** mälestuskivi, **Jakob Liivi ausammas, Vabadussõja monument, Väike-Maarja kirik**, surnuaed paljude nimekate inimeste haudadega. Palju jäi veel nimetamata...

President Lennart Meri austavad väikemaarjalased ja tantsuselts Tarapita iga aasta 29. märtsil – presidendi sünnipäeval, Ebavere mäel Suure Lennutee lõkkega ja ühisüritusega, tähistamaks tuleteekonnaga Kaarmalt Kaarmale Kaali meteoriidi sümbolset lennukaart. **Suure Lennu Kaare** legend on Lennart Meri raamatus „Hõbevalge“ kirja pandud, toites väikesel rahval igatsust iseolemiseks.

Täna, et mind austasite! Head jätkuvat Pandivere päeva! Mul on au väikemaarjalaste tegemisi jälgida veel sadu aastaid!”

Enne tuleteekonna jätkumist tänati tammepuud sügava kummardusega.

Tamme jutu koostas Irma Raatma, selle vahendas kodukandipäeva peotule saatjateni Jaanus Kangur.

Peotuli koos saatjatega on jõudnud muuseumi ette. Jaanus Kangur esitab tamme pöördumist väikemaarjalaste poole. Ellu Moisa foto.

kindlalt ka meie emakeel.

Seda paika, kus me praegu asume, võib nimetada **Väike-Maarja kultuuri keskuseks**, sest on ju siit vaid kiviviske kaugusel mitmed olulised kultuuriobjektid.

Me asume vana kihelkonnakooli ees, kuhu tuldi õppima lähedalt ja kaugel, kus õpetaja ja luuletaja **Jakob Tamm** õpetas tulevast kirjanikku **Anton Hansen Tammsaaret** ning koos **Jakob Liivi** ja teiste ärksate loovisikutega **Väike-Maarja luuleparnassi** asutas. Praegu asub siin **Väike-Maarja muuseum**,

Meie korvpallipoisid tulid Eesti meistriks!

Jõhvis toimunud PCI vanuseklassi (sünd 1999. a ja hiljem) Eesti meistriks tuli Virumaa Pallimängude Kool (treener Vaido Rego).

Virumaa Pallimängude Kool võitis põnevas finaalmängus Erkmaa Korvpallikooli (treener Aivo Erkmaa) tulemusega 72:64. Võitjate resultatiivseim oli enda võistkonna parimaks valitud Kristofer Veismann 21 punktiga, Martin Ojamaa tõi 16 ja Sten Saaremäel 13 silma.

Väike-Maarja gümnaasiumi 7. klassi poisse oli võidukas võistkonnas kogunisti 8 – Sten Saaremäel, Ander Talu, Marti Alt, Remo Murumaa, Henri Matikainen, Kerdo Kivivare, Martin Ojamaa ja Jaagop Janson. Seega võib öelda, et Väike-Maarja gümnaasiumis on korv-

palli tase kõrgem kui suurlinnakoolides. Võistkonna treeneriks on Vaido Rego, kelle aastatepikkune töö on viinud meie korvpallipoisid nii Eesti kui ka Euroopa omavanuste tipptegijate hulka.

Poolfinaalis võitis Virumaa PK Korvpalliklubi Viimsit 82:64 (Talu 23, Saaremäel 20 – Vainola 25). Teises poolfinaalis alistas Erkmaa KK Salva/Rock I võistkonna 98:46.

Rohkem infot: www.basket.ee

Ilve Tobreluts

Korvpallipoisid Eesti meistrisärkide ja võidukarikaga.

Kogutakse infot reoveekäitlusüsteemide kohta hajaasustuses

AS Infragate Eesti viib Eesti Vabariigi Keskkonnaministeeriumi tellimusel läbi uuringut, milles hinnatakse hajaasustuspäikondades paiknevate erinevate objektide – elumajad, koolid, kohaliku omavalitsuse sotsiaalobjektid, turismitalud jne – reoveekäitlusüsteemide seisukorda.

Läbiviidava uuringu põhjal koostatakse objektidest andmebaas ning kogutud andmeid kasutatakse hinnangu-te tegemiseks kogu Eesti kohta.

Uuringu läbiviimiseks kasutatakse nii küsitlusmeetodit kui ka kohapealset

objekti inventariseerimist konsultandi poolt. Kui kohapealset inventariseerimist Teie objektile ei teostata, võite soovida korraldada küsitlusankeedi.

Ankeedi küsimustele vastamisega on Teil võimalus lisada end valduses olev objekt koostatavasse andmebaasi, milles olevatele objektidele võidakse tulevikus pakkuda reoveekäitlusüsteemide rekonstrueerimiseks riiklikku toetust.

Ankeedi saate täita veebikeskkonnas aadressil: <http://infragate.ankeet.ee/forms/view/2>

Süütame jaanilõkkes võidutulest!

23. juunil kell 17.00 jagab vallavanem Indrek Kesküla Väike-Maarja keskväljakul vallamaja ees soovijaile

traditsioonilist võidutuld jaanitulede süütamiseks küldes ja kodudes.

Vallavanema kuu

Tahtsin väga loota, et Pandivere päevaldel kogetud inimeste rõõm ja soe ilm on meie saatjateks vähemalt kogu sellel suvel. Kahjuks satub rõõmsate päevade vahele ka kurbi sündmuseid. Meie hulgast lahkus valla aukodanik Håkon Rissmann-Bredesen, kelle üheks teeneks on sõprussilla ja tihedate sidemete loomine Väike-Maarja valla ja Norras asuva Sirdali kommuuni vahel. Kindlasti on Håkon Rissmann-Bredesen jätnud palju jälgi meie inimeste südamesse ning meie valla kujunemisse. Ta oskas oma humoorika ja vahetu suhtlemisega leida alati soovitusi ja nõuandeid, kuidas saaksime oma valla ülesehitust otstarbekamalt korraldada. Tänu tema tööle õnnestus Väike-Maarja vallal saada Norra riigilt mitmesugust toetust ning abi.

Nagu ühest saatuselöögist vähe oleks. Meiega vallaga sõprussuhtes oleva Kaarma valla vallavanema Margus Mägi traagiline hukkumine Abruka regatil on selline sündmus, mis tundub uskumatu. Me ei mõtle ju iga päev, mis võib juhtuda. Elame, töötame, rõõmustame, tegeleme oma hobidega ja äkki.... Kui õnnetu juhuse kokkulangemisel lahku jäädavalt noor ja tegus inimene, siis see on tohutu kaotus. Margus Mägi hukkumine on korvamatult kaotus tema perekonnale, tema lähedastele, tema sõpradele, aga kindlasti ka Kaarma vallale. Seiskem koos leinas ning jagagem kaastunnet Håkon Rissmann-Bredeseni ja Margus Mägi lähedastega.

Traditsiooniliselt on kuulda meie koolides lõpukellade helinaid. Mõelgem, kui palju on neid noori õpilasi, kes on oodanud suvevaheaega kuuluvat koolikella. See ju tähendab õpilastele võimalust puhata, nautida ja teha just endale kõige meeldivamaid

tegevusi. Kindlasti on ka selliseid, kellele meeldib kõige rohkem õppida. Kuid taiplikul noorel on ka suvel väljapääs: raamatukogud, Internet, samade huvidega sõbrad. Meie üldhariduskoolide lõpuklasside õpilastele on viimane koolikell märguandeks, et üks oluline etapp on edukalt lõpule viidud ning nüüd tuleb otsustada, milline on järgmine samm. Teeb rõõmu, kui meie gümnasistide seas on nii tugevaid õppureid, kes väärivad kuldmedaliga lõpetamist. Palju õnne, Kätlin Kaare! Head hinded lõputunnistusel hoiavad lahti peaaegu kõik valikud. Samas valikuid tuleb lõpuklassides teha kõigil. Kas jätkata haridusteed ning kui jah, siis millise kooli kasuks otsustada? Kui ei, siis kas proovida jõudu tööjõuturul, kuid millises ametis või millises maailma nurgas? Loodan, et ka meie õpkeskuse lõpetajad leiavad soovi korral jõudu edasi õppida või siis sobiva töökoha, et teoreetilistele teadmistele lisaks ka kogemusi omandada. Kõigile meie lõpetajatele soovitan ikka julgelt ning püstipäi edasi astuda, otsida ise sobivaid lahendusi kerkinud küsimustele, toetuda senisele elukogemusele, teadmistele, sõpradele ja oma vanematele.

Kohalike omavalitsuse jaoks heelistab „koolikella“ (ma arvan, et mitte viimast) ja suunab kiireid valikuid langetama regionaalminister Siim-Valmar Kiisler. Niinimetatud tõmbekeskuste Eesti näib olevat ministeeriumi igapäevasel töölaual. Minu andmetel peavad kõik maavalitsused juba 2. juuliks saatma ministeeriumile maavalitsuste seisukohad maakondade võimalikest tõmbekeskustest. Sama saavad teha ka maakondlikud omavalitsusliidud, juhul kui nad soovivad. Väike-Maarja

vald kuulub Lääne-Virumaa omavalitsusliitu ning otsustas koos maakonna teiste omavalitsustega osaleda maakondlike tõmbekeskuste analüüsil. See tähendab, et analüüsitakse tänast olukorda ja selle alusel koostatakse ettepanek regionaalministrile Lääne-Virumaa võimalikust haldusterritoriaalsest ümberkujundamisest.

Maikuus on Väike-Maarja vallavalitsus koos vallavolikogu komisjonidega läbi arutanud Väike-Maarja valla arengukava ja eelarvestrateegia eelnõu aastateks 2014-2017. Juhul, kui vallavolikogu sellega ka nõus on, siis on võimalus kõigil vallakodanikel juulikuus ja augusti alguses sellega tutvuda. Soovitan kõigil seda olulist tegevuskava vähemalt lugeda ning vajadusel just endale õigeid muutmissetepanekuid teha. Planeeritud on arengukava ja eelarvestrateegia kinnitamine käesoleva aasta septembris ning sobivusel hakkab sügisel valitav vallavolikogu koosseis

Publik ETV saate „Lauluga maale“ salvestusel. Ilve Tobrelutsu foto.

seda järgnevatel aastatel rakendama.

Päevapikkuse lähenemine maksimumile, annab märku lähenevast jaanipäevast. Meil on võimalus jaaniusside kuma paistel otsida oma sõnajalaõit, tunda rõõmu perekonnast, sõpradest, traditsioonilistest jaanipäeva jõukatsustest ja maitsvatest roogadest. Tori Sõjameeste Mälestuskirikus süüdatakse traditsiooniline võidutuli, mida tublid mehed ja naised kannavad laiale üle kogu Eestimaa. See on kummardus vapratele eestlastele, kes on panustanud ja võidelnud selle nimel, et meil oleks võimalus nautida vaba Eesti riiki. Kui soovid kanda Tori Sõjameeste

Mälestuskirikust alguse saanud võidutule ja selles sisalduva võluväe oma koduaeda või küla jaanitulele, siis palun võta kaasa latern ning tule 23. juunil kell 17.00 Väike-Maarja vallamaja ette.

Soovin meeldejäävat jaanipäeva ja kaunist suve kõigile, hoiame oma vabaduse tuld hoolikalt, olgu see meie hinges kodukülas kiigel kiikudes või maailmaotsa samme seades. Sellisel juhul on võimalik seda vabadust ka edasi pärandada. Meie kodukandipäevade moto ju oli: „Pärand on pärijate hoida“.

Indrek Kesküla

Vallavalitsuse materjalid

(15.05, 20.05, 22.05, 29.05, 31.05 ja 05.06 vallavalitsuse istungid)

Maaküsimused

- Nõustuti Eipri külas 3932 m² suuruse maa-ala ja Kurtina külas asuva 2,21 ha suuruse maa-ala ostueesõigusega erastamisega, määrati moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid, sihtotstarve ja kinnitati maa maksustamishind.
- Määrati Ärina külas asuva 9-korterilise elamu aluse ja teenindamiseks vajaliku maa suurus, määrati koha-aadress, maa sihtotstarve elamumaa ning korteri omanike taotlusel teenindusmaad.
- Määrati kahele isikule maa ostueesõigusega erastamiseks katastriüksuse moodustamise toimiku esitamise tähtpäev.
- Nõustuti Kärša külas 28 535 m² suuruse maa ostueesõigusega erastamisega vastavalt katastriüksuse plaanile.
- Nõustuti Kiltsi alevikus 5782 m² suuruse maa ostueesõigusega erastamiseks katastriüksuse moodustamisega.
- Nõustuti Jaagupi katastriüksuse jagamisega, mille tulemusena moodustuvad katastriüksused pindalaga 19,64 ha, 11 271 m² ja 6021 m², määrati nende koha-aadressid ja maa sihtotstarve.
- Nõustuti Aru katastriüksuse jagamisega Võivere külas, mille tulemusena moodustuvad katastriüksused pindalaga 15663 m², 11,69 ha ja 20290 m², määrati nende koha-aadressid ja maa sihtotstarve.

Ehitusloa väljastamine

- Väljastati ehitusluba Väike-Maarja Vallavalitsusele Simuna rahvamaja abihoon (puukuur) püstitamiseks Simuna alevikus Lai tn 5.
- Väljastati ehitusluba abihoon (viihall/hoiu- ja masinakuur) püstita-

miseks Nadalama külas.

- Väljastati ehitusluba AS-le Hoolikandeteenused korterelamu rekonstrueerimiseks (hoone soojustamine ja välisviimistlus, välisuste vahetamine ning õhk-vesi soojuspumpade paigaldamine) Vao külas.
- Väljastati ehitusluba AS-le Vireen autokaalu aluse rajamiseks Ebavere külas.
- Väljastati ehitusluba AS-le Starman kaitsetorus koaksiaalkaabli paigaldamiseks Väike-Maarja alevikus Aasa tänaval.
- Väljastati ehitusluba AS-le Starman sidekanalisatsiooni ja sidekapi paigaldamiseks Väike-Maarja alevikus Ravi tn 7b, Ravi tn 8, Ravi tänava lõik 2, Lõuna tänava lõik 2 ja Lõuna tn 11.
- Väljastati ehitusluba Elektrilevi OÜ-le elektrivarustuse (reoveepumpla RVP-3 liitumine) rajamiseks Ebavere külas Kaarma farmi teel.
- Väljastati ehitusluba Elektrilevi OÜ-le elektrivarustuse (reoveepumpla RVP-4 liitumine) rajamiseks Ebavere külas, Mäelille.
- Väljastati ehitusluba Väike-Maarja Vallavalitsusele muuseumi rekonstrueerimiseks ja tehnosüsteemide muutmiseks Väike-Maarja alevikus Pikk tn 3.

Ehituslubade korralduste kehtetuks tunnistamine

- Tunnistati kehtetuks Väike-Maarja Vallavalitsuse 9. oktoobri 2007. a korraldus nr 458 ja Avanduse Vallavalitsuse 8. septembri 2005. a korraldus nr 134.

Projekteerimistingimuste määramine

- Määrati projekteerimistingimused Baltic Log Cabins OÜ-le olmehoone re-

konstrueerimiseks ja tehnosüsteemide muutmiseks Ebavere külas.

- Määrati projekteerimistingimused ehitusprojekti koostamiseks üksiklamule piirdeaia rajamiseks Pikevere külas.

Kasutusloa väljastamine

- Väljastati kasutusluba Baltic Log Cabins OÜ-le viihalli kasutamiseks Ebavere külas (Palkmaja).
- Väljastati kasutusluba Vao Agro AS-le silohoidla kasutamiseks Vao külas Veski farmis.
- Väljastati kasutusluba Elektrilevi OÜ-le elektrivarustuse kasutamiseks Koonu külas (Jaagupi,Teeääre, Jaani ja Otsa).
- Väljastati kasutusluba Vao Agro AS-le veiselauda kasutamiseks Vao külas Veski farmis.

Kirjaliku nõusoleku andmine

- Anti kirjalik nõusolek Väike-Maarja Vallavalitsusele jäätmemaja püstitamiseks Väike-Maarja alevikus, Lõuna tänava lõik 2 ja Pikk tn 7.
- Anti kirjalik nõusolek väikeehitise (puurkaev) püstitamiseks Raigu külas.

Hanked

- Kinnitati lihtmenetlusega hanke „Murutraktori ost “ edukaks pakkujaks AS Mecro.
- Kinnitati riigihanke „Väike-Maarja valla teede ja tänavate asfaltitööd 2013“ edukaks pakumuseks kõikidele hanke osadele AS TREF pakumuse.
- Kinnitati lihtmenetlusega hanke „Väike-Maarja valla investeerimislaen 2013/1“ edukaks pakkujaks AS SEB.
- Kinnitati lihtmenetlusega hanke „Väike-Maarja muuseumi küttesüsteemi rekonstrueerimine“ edukaks pakkujaks Emekan OÜ.

Sotsiaaltoetuse eraldamine

- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega üheteistkümnemele isikule kokku summas 955,45 eurot.

Sotsiaaltoetuse eraldamisest keeldumine

- Otsustati mitte eraldada ühele isikule sotsiaaltoetust.

Lapsehoiuteenuse rahaliste vahendite kasutamine

- Nõustuti lapsehoiuteenuse rahaliste vahendite ülejäägi kasutamise sotsiaalteenuse osutamiseks ühele isikule.

Puurkaevu asukoha kooskõlastamine

- Kooskõlastati Raigu külas Tude kinnistule rajatava puurkaevu asukoht.

Simuna sauna kasutusse andmine

- Otsustati vormistada ümber Andres Morozoviga sõlmitud leping ja anda Pargiveere Kultuurisõprade Seltsile tasuta kasutusse Simuna alevikus Allee tn 1a asuv saun. Sõlmida Pargiveere Kultuurisõprade Seltsiga vara tasuta kasutamise leping kehtivusega kuni 23.04.2014.

Avaliku ürituse luba

- Otsustati lubada MTÜ-I Kolhoos korraldada 09.06.2013. a Väike-Maarja vallas Ebavere lauluväljakul teatrietendus „Tiina Taurait traktor“.
- Otsustati lubada MTÜ-I AVMotors korraldada 02.06.2013. a Müüriku krossirajal Eesti noorte meistrivõistlused ja karikavõistlused motokrossis, II etapp.

Jäätmeloa taotlusele arvamuse andmine

- Anti nõusolek AS Väätsa Prügila

jäätmeloa taotlusele.

Projektitoetuse eraldamine

- Eraldati Mittetulundusühingule Emumäe Arenduskeskus toetust summas 150 eurot.

Sihtotstarbelise tegevustoetuse eraldamine

- Eraldati Väike-Maarja Põllumeeste Seltsile sihtotstarbelist tegevustoetust summas 5 000 eurot.

Tee sulgemine

- Anti seoses kanalisatsioonitrassi ehitustöödega nõusolek AS-le Antaures Kaarma farmi tee sulgemiseks ajavahemikul 15.05-07.06.2013.a tingimusel, et elanikel oleks tagatud vaba läbipääs oma kinnistutele.

Koormuspiirangu kehtestamine ja liikluskiiruse piiramine

- Nõustuti koormuspiiranguga 8T kohalikel teedel: Mõisamaa-Vao-Ilmandu, Väike-Maarja-Mõisamaa ja Ärina-Mõisamaa.
- Nõustuti liikluskiiruse piiramisega 30 km/h kohalikel teedel: Mõisamaa-Vao-Ilmandu ja Väike-Maarja-Mõisamaa.

Väike-Maarja valla õpilaste ja nende juhendajate tunnustamise kord

- Kehtestati Väike-Maarja valla õpilaste ja nende juhendajate tunnustamise kord.

Õpilaste tunnustamine

- Otsustati tunnustada Väike-Maarja valla õpilasi haridustoetusega.

Volikogu materjalid

Kokkuvõte 30. mai volikogu istungil arutatust

Volikogu liige Aare Kalson esitas arupärimise volikogu esimehele Olev Liblikmannile.

Kiltsi mõisa ekspositsioonikontseptsiooni ning teostavus- ja tasuvusanalüüsi ja visuaalse identiteedi tutvustamine

Ander Ojandu (OÜ Advisio) tutvustas Kiltsi mõisa ekspositsioonikontseptsiooni ning teostavus- ja tasuvusanalüüsi. Kiltsi mõisakompleks hoiab Kiltsi mõisa ajaloo-, kultuuri- ja arhitektuuripärandit, tehes seda mõisakooli ja turismiobjekti unikaalse sidumise abil. Kiltsi mõisakompleks võiks tulevikus olla enamat kui turismiobjekt, mis pakub meeledejävat külastuselamust läbi kartograafia ja admiral Krusens-terni tutvustuse, vaid ka haridust ja turismi unikaalselt siduv külastuskeskus. OÜ Velvet esindaja tutvustas Kiltsi mõisa visuaalset identiteeti.

Arupärimisele vastamine

Indrek Kesküla vastas volikogu liikme Aare Kalsoni arupärimisele.

2013. aasta valla lisaeelarve

Ette kandis vanemökonomit Piret Nurmetalu.

Otsustati võtta vastu Väike-Maarja valla 2013. aasta lisaeelarve, põhitegevuse tulud kogumahus 34 610 eurot ning põhitegevuse kulud kogumahus 24 110 eurot. Põhitegevuse tulemiks on 10 500 eurot. Kinnitada investeerimis-tegevuse kuludeks 10 500 eurot.

Kohalike teede nimekirja muutmine

Otsuse eelnõu on volikogu liikmetele eelnevalt saadetud e-posti teel.

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter.

Otsustati teha riiklikus teeregistris Väike-Maarja valla kohalike teede nimekirjas järgmised muudatused:

1.1 liikluspindade: Kolde (nr 9270106) ja Kolde I (nr 9270130) liit-mise tulemusena moodustada liikluspind: Kolde tänav, teeregistri numbriga 9270106 ja pikkusega 1337 m;

1.2 teede: Kurtna - Uhe (nr 1610205) ja Uhe - Hirla (nr 1610247) liitmise tulemusena moodustada tee: Kärsa – Uhe tee, teeregistri numbriga 1610205 ja pikkusega 3668 m;

1.3 teede: Simuna – Orguse – Pudi-vere tee (nr 1610007) ja Orguse tee (nr 1610104) liitmise tulemusena moodus-tada tee: Orguse tee, teeregistri numb-riga 1610104 ja pikkusega 4885m;

1.4 teede: Kalmistu – Karuvälja (nr 1610012) ja Karuvälja laudatee (nr 1610201) liitmise tulemusena moo-dustada tee: Karuvälja tee, teeregistri numbriga 1610012 ja pikkusega 1443m;

1.5 määrata Triigi – Karutiigi tee (nr 9270046) uueks pikkuseks 3122 m;

1.6 määrata Avispea – Võnnuvere tee (nr 9270043) uueks pikkuseks 3132 m ja uueks nimeks Avispea – Võnnus-vere tee;

1.7 määrata Avanduse vana külatee (nr 1610031) uueks pikkuseks 347 m;

1.8 Kustutada kohalike teede ni-mekirjast teed numbriga 1610201, 1610007, 9270042, 1610247, 9270130;

Maa munitsipaalomandisse taotlemine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter. Diana Seep-ter andis infot OÜ Simu-na Remox poolt esitatud vaide kohta.

Otsustati taotleda munitsipaal-omandisse Väike-Maarja vallas Simu-na alevikus asuva Väike-Maarja vallale kuuluva rajatise (ehitisregistri kood 220677620) alune ja teenindamiseks vajalik maa.

Väike-Maarja Hooldekodu põhi-määrus

Ette kandis sotsiaalosakonna juha-taja Ene Kinks.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja Hooldekodu põhimäärus.

Väike-Maarja valla kalmistute andmekogu

Ette kandis jurist-nõunik Peeter Rahnik.

Otsustati asutada Väike-Maarja val-la kalmistute andmekogu ja kehtestada kalmistute andmekogu põhimäärus.

Väike-Maarja valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava

Otsustati kinnitada Väike-Maarja valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava aastateks 2013-2024.

Georg Lurichi väljaku kontsept-sioon

Vallavanem Indrek Kesküla tutvus-tas Väike-Maarja aleviku keskväljaku kontseptsiooni.

Info

Vallavanem Indrek Kesküla andis in-fot Vao Soojatarbijate Ühistu problee-midest.

Järgmine vallavolikogu istung toi-mub **27. juunil**.

Jätame hüvasti valla aukodaniku Håkon Rissmann-Bredeseniga (28.05.1942 - 07.06.2013)

*Aegade teedel meist keegi ei tea,
kuidas peab seadma sammu,
teeline kunagi ette ei tea,
kuniks veel minekuks rammu...*

7. juunil lahkus meie hulgast igavikuteele Norras elanud Väike-Maarja valla aukodanik Håkon Rissmann-Bredesen.

Väike-Maarja valla aukodaniku tunnistus nr 2 anti hr Håkon Rissmann-Bredesenile üle 9. mail 1997. aastal. Norras asuva Sirdali kommuuni valla-vanemana (kuni 01.11.96) olid tal suured teened selles, et Sirdali kommu-ni kaudu sai Väike-Maarja vald Norra riigilt (1995. a) ulatuslikku majandus-likku abi ning et Sirdali kommuuni ja Väike-Maarja valla vahelised sõprus-ja koostöösidemed arenesid tihedaiks väga erinevates eluvaldkondades. Håkon Rissmann-Bredeseni nimetamine Väike-Maarja valla aukodanikuks oli ühtlasi sümboolseks sillaks kahe piirkonna – Väike-Maarja ja Sirdali – vaheliste sõprussidemete jätkumisele.

Kolmel korral õnnestus Håkonil osaleda Tallinnas Eesti üldlaulu- ja tantsupidudel. Iga kord marssis ta koos meie isetegevuslastega pidupäevarongkäigus ning nautis nii laulu- kui tantsupeo kontserte. Esimesel korral oli ta laulupeost väga üllatunud. Kui ikka üle saja tuhande inimese laulab üheskoos riigihümni, on see väga võimas ja muljetavaldav tunne! Tema sõnul olid need ta elu ühed helgemad hetked.

Alati energiast pakatanud, heatujuulisel Håkonil oli Väike-Maarjas palju sõpru ja tuttavaid. Ta külastas Väike-Maarjat oma 25-30 korda, viimati 2011. aasta lõpus. Tema hinnangul on Väike-Maarjas Eesti taasiseseisvumisaja jooksul palju ette võetud ja siin on palju muutusi toimunud. Ta rõõmustas alati koos meiega.

Hüvasti, Håkon Rissmann-Bredesen! Mälestus Sinust jääb alatiseks väikemaarjalaste südameisse.

Jäätmete kodus põletamine on kahjulik inimese tervisele ja keskkonnale

Kindlasti olete kuulnud kedagi väit-mas, et tal jäätmeid ei teki. Paljudel ei teki jäätmeid just seetõttu, et nad tegelikult põletavad jäätmed lihtsalt koduahjus või õues lõkkes ära. See saastab keskkonda, on kahjulik tervi-sele ning seetõttu ei ole seadusega lubatud.

Koduses küttekoldes või lõkkes tohib põletada ainult töötlemata pui-tu, kiletamata paberit ja pappi. Isegi selliseid kilekotte, millel on märk “PE” või “PP” või tekst “võib põletada” ei tohi kodus ise põletada, sest ka nen-de põletamine nõuab eritingimusi, mida kodus olevates ahjudes ja kami-nates on raske saavutada.

Jäätmete põletamisel koduahjus või lahtises lõkkes eraldub hulk kah-julikke aineid, sest temperatuur ei tõuse piisavalt kõrgele, et plastiku ja muude jäätmete põletamisel põleks ohtlikud ained ära. Samuti ei ole sel-listes kodustes tingimustes võimalik ohtlikke aineid kinni püüda, nagu te-hakse seda spetsiaalsetes põletuste-hastes filtrite abil.

Mõõtmised näitavad, et kodude korstnatest võib lühikese aja jooksul kordi rohkem ohtlikke saasteained

õhku paiskuda, kui ühest prügipõle-tustehasest paljude aastate jooksul. Kahju on ka sellepärast suur, et kodu-de korstnad ei ulatu teab kui kõrgele ja seetõttu langevad kahjulikud ained kõik oma koduaeda või naabruskon-da. Ja me hingame ja sööme selle ise sisse. Iga aednik teab, et tuhk on hea väetis ja kahjurite tõrjuja ning rapu-tab aeg-ajalt seda puude ja pöösaste alla, aga kui seal on sees ka kahjuli-kud ained, mis pärinevad plastikutest või kahtlase väärtusega puidust, siis ei ole see enam hea.

Lisaks keskkonna saastamisele ja tervise rikkumisele kahjustab jäätme-te põletamine küttekoldeid ja korst-naid, mis võib lõppeda tõsise õnnetu-sega. Seega siit-sealt kokku kogutud töödeldud puitmaterjali ja muude jäätmete ahjus põletamine ei olegi enam kulude kokkuhoid.

Viimasel ajal on probleemiks tõusnud ka vanaõlide põletamine ko-dustes õliküttekolletes. Poodides ja internetis müüakse isegi vanaõlipõ-leteid, kuid Eestis neid vanaõlide põ-letamiseks kasutada ei tohi. Vanaõlid on ohtlikud jäätmed ning neid tohib põletada ainult vastavaid keskkonna-

Håkon oli alati naerusuine ja sõbralik. Foto-mälestus 2009. aasta üldlaulu- ja tantsupeo rongkäigust.

lube omavas jäätmepõletustehases. Vanaõli põletamisel, nagu ka muude jäätmete põletamisel, eraldub palju kahjulikke aineid, mis jäätmepõletus-tehastes filtrite abil kinni püütakse. Samuti ei saa inimene veendunud olla, et vanaõli ei sisalda ka muid põlevaid vedelikke. Kui vanaõli on näiteks segatud bensiiniga, siis sel-lise vedelikuga kasutamine võib olla plahvatusohtlik.

Jäätmete põletamisel kodustes tingimustes tekib hulgaliselt ohtlikke aineid, mis kahjustavad nii inimeste tervist kui keskkonda. Tekkivad ained võivad inimestel tekitada mürgistu-si ja kahjustada erinevaid organeid, paljud neist ainetest on ka vähkite-kitavad. Seega oma ja ümbritsevate inimeste tervise huvides tasub põle-tamise asemel jäätmed sorteerida ja viia nii palju kui võimalik taaskasu-tusse pakendikonteinerite ja jäätme-jaamade kaudu, sest ainult nii saab kindel olla, et need jäätmed ei tekita meile ja keskkonnale kahju.

Kaire Kikas

Keskkonnaministeeriumi jäätme-osakonna peaspetsialist

Tänavune Kauni Kodu konkurss keskendub korterelamute ja tootmishoonete ümbrusele

Kauni Kodu konkursi hindamiskomis-jon pöörab sel aastal tähelepanu kor-terelamute ning asutuste ja ettevõtete ümbrusele.

Kui viimastel aastatel on esile too-dud peamiselt kauneid koduaedu, siis tänavu on komisjonil plaanis külastada ja hinnata kortermaju ning tootmis-hooneid.

Eelmisel aastal jäi komisjonile sil-ma AS Baltic Agro territoorium Ebavere

külas, mis oli läbinud tõsise heakorras-tuskuuri – murupinnad olid hooldatud, kontori ette oli istutatud ilupuid ja -põõsaid ning oli korrastatud hoonet ümbritsevaid teid.

Küllap on teisedki firmad oma ümb-ruse korrastamisse panustanud ning konkursikomisjonil seisab ees toredaid avastusretki.

Leie Nõmmiste

Vallavalitsus kutsub elanikke tähelepanelikkusele

Viimase poole aasta jooksul on Väike-Maarja vallas toimunud eri-nevaid põlenguid, mille tekkepõh-jused on hetkel ebaselged. Mitmed tuleõnnetused on olnud seotud sõiduvahenditega (autod, traktorid jms).

Kutsume kõiki vallaelanikke ole-ma tähelepanelikud inimeste eba-tavaliste liikumiste ja kahtlust teki-tavate olukordade suhtes. Vajadusel palume kahtlastest isikutest teada

anda, helistades telefonil 110 või teatades kohaliku konstaablijaos-konna piirkonnavanemale Jaanus Mätasele (tel 529 4242).

Kodumajapidamise turvalise-maks muutmiseks soovitame või-malusel paigaldada turvakaamerad. Samas soovitame kontrollida ela-mute ja olulisema vallasvara kind-lustuspoliiside kehtivust.

Väike-Maarja Vallavalitsus

Töötute arv Väike-Maarja vallas

31. jaanuaril – **164**

28. veebruaril – **153**

31. märtsil – **154**

30. aprillil – **152**

31. mail –**131**

Seaduslik küttesüsteem on ohutum

Head kaaskodanikud! Enam kui viie päästeasutuses töötatud aasta jooksul olen kontrollinud ehitiste tuleohutusnõuetele vastavust, selgitanud välja tulekahjude tekkepõhjuseid ja tulekahju tekkimisega põhjuslikus seoses olevaid õigusrikkumisi. Möödunud kütteperioodil puutusin sageli kokku olukorraga, kus tulekahju tekkis küttesüsteemi kasutamisest. Enamus neist küttesüsteemidest olid ehitatud või paigaldatud ebaseaduslikult. Taas on kätte jõudnud ehitushooaeg, mil on asutud aktiivsemalt ehitatama või paigaldama muuhulgas ka küttesüsteeme. Kuidas ehitada küttesüsteem seaduslikult, luues sellega eeldused ka küttesüsteemi ohutumaks kasutamiseks tulevikus?

On teada tuntud vanasõna – õnnetus ei hüüa tulles! Kui ehitatakse kohaliku omavalitsuse loata, projektita ning vajalike kooskõlastuste ja heakskiitudeta, siis piltlikult öeldes see ongi sageli õnnetuse esimene hüüd. Pean siinkohal silmas nii tuleohutusjärelvalve inspektori avastatud ehituslike tuleohutusnõuete likvideerimisel tekkinud lisakulutusi kui ka reaalselt kahju tulekahju või muu õnnetuse korral. Ehitusseaduse rikkumisest tingituna ehk nn salaja ehitamisega rikutakse ka tuleohutuse seadust, milles ette nähtud heakskiitmise etappi vahele jättes jääb ehitatava ehitise või selle osa tuleohutusnõuetele vastavus ja ohutus kontrollimata, samuti tõendamata. Ainuüksi ehitusluba ja sellega kaasnevad dokumendid ei garanteeri sajaprotsendilist ohutust, kuid kindlasti on need eeldusteks ohtude vältimisel ja kahju minimeerimisel.

Selgitamaks probleemi olemust,

pean vajalikuks peatuda ehitusseadusega ehitamisele ja ehitise kasutuselevõtmisele pandud nõuetele. Ehitusseaduse järgi loetakse ehitamiseks ehitise püstitamist, laiendamist, rekonstrueerimist ja ehitise tehnosüsteemi või selle osa muutmist või tehnosüsteemi terviklikku asendamist. Kuivõrd küttesüsteem on tehnosüsteem, siis on ehitamine ka küttesüsteemi või selle osa muutmine või terviklik asendamine. Selleks, et üldse võiks küttesüsteemi ehitamisega alustada, peab olema kohaliku omavalitsuse ehitusseaduses sätestatud kirjaliku nõusoleku ja ehitusloa anda, kui Päästeamet on ehitusprojekti kirjalikult heaks kiitnud ehitise kohta, mille suhtes on õigusaktiga kehtestatud tuleohutusnõuded. Tahkekütusel töötava küttesüsteemi võib tuleohutuse seaduse kohaselt ehitada või paigaldada vaid pottsepp, kes omab pottsepa kutsetunnistust. Erandiks on vaid üksikelamu, suvila, aiamaaja, taluhoone ja väikeehitis, kus võib enda tarbeks küttesüsteemi ehitada või paigaldada ka pottsepa kutsetunnistusega isik, järgides seejuures küttesüsteemi ehitamise nõudeid. Seega mitmepere elamus (korterelamus) ei tohi pottsepa kutsetunnistusega isik küttesüsteemi ehitada ega paigaldada.

Esmapiilgul võib kirjeldatud regulatsioonide eesmärk tunduda selgusetuna ja kehtivate nõueterakendamine liigse bürokraatiana, kuid lisaks paljudele muudele eesmärkidele, on selliste protseduurireeglite järgimine äärmiselt oluline ohutuma küttesüsteemi ehitam

miseks, kuid ka ohutuma elukeskkonna kujundamiseks palju laiemas mõttes.

Ida- ja Lääne-Virumaal tegeleb ehitusprojektide ja ehitiste valmimisjärgse tuleohutusnõuetele vastavuse kontrollimisega Päästeameti Ida päästeskuse inseneritehniline büroo, hoonete jookska kontrolliga tuleohutuskontrolli büroo ning tulekahjujärgse kontrolliga menetlusbüroo. Kui inseneritehniline büroo sekkub küttesüsteemide ehitamisel nende seaduslikkusele vastavuse tagamiseks juba projekteerimise staadiumis, siis tuleohutuskontrolli- ja menetlusbüroo tuvastab üldjuhul juba toimepandud õigusrikkumised. Kahe viimase tegevuse ajal, kui on tuvastatud valesi ehitatud ja ohtlik kütteseade, saavadki alguse kütteseadmete omanikule ebamugavust tekitavad olukorrad. Ebamugav on hakata vastvalminud küttesüsteemi ümber ehitama, ebamugav on saada karistatud rahatrahviga ja leebelt öeldes ebamugav on ka tulekahju. Seejuures tuleb arvestada, et ka kindlustusseltsid pööravad korrektselt asjaajamisele märkimisväärselt tähelepanu.

Järgnevalt toon mõned näited enamlevinud tulekahju tekitanud eksimustest küttesüsteemi ehitamisel.

Levinuimaks küttesüsteemist alguse saanud tulekahju tekkepõhjuseks on valede materjalide kasutamine. Peamiseks ebasobivaks materjaliks korstna ehitamisel on tavaline metallist toru, mis leiab sageli kasutust sauna küttesüsteemi ehitamisel ja paigaldamisel. Kütteseade ühendatakse korstnaks mitte ette nähtud metallitoruga, mis juhitakse läbi põlevmaterjalidest vahesteinte, -lagede ja katusekonstruktsioo

nide otse välja. Sellisest metalltorust eralduv soojuskiirgus süütab varem või hiljem põlevmaterjalist ehituskonstruksioonid. Sageli tuuakse eelnimetatud olukordade põhjenduseks, et tegemist on ajutise lahendusega. Piltlikult võiks sellist olukorda võrrelda ajutiselt ilma turvanõrta mägironimisega. Ohutuma metallist korstna paigaldamiseks tuleb paigaldatavaks korstnaks valida nõuetele vastav moodulkorsten.

Vale materjali kasutatakse ka küttesüsteemi metallist osade põlevmaterjalist isoleerimiseks. Sageli kasutatakse metallist suitsulööri põlevmaterjalist isoleerimiseks villa. Villa kasutamist põhjendatakse sellega, et villa pakil on tähis A1. Ükskõik, kas tegu on klaas- või kivivillaga, kannavad neist paljud tähist A1. Tähis A1 tähendab, et materjal ei ole tuletundlik, mis omakorda tähendab, et materjal ei põle, ei soodusta tulekahju tekkimist ega levikut, on tules passiivne. Tuletundlikkus aga ei tähenda seda, et isoleermaterjal takistab piisavalt ja lõputult soojuskiirguse ja/või leegi jõudmist põlevmaterjalist konstruktsioonideni. Seega ei piisa teadmistest, et kasutatav vill kannab tähist A1. Kütteseadmete metallist osade isoleerimiseks sobiva villa kindlaks tegemiseks on vaja kontrollida selle mahukaalu ja paakumistemperatuuri. Mahukaal peab olema vähemalt 100 kg/m³ ning paakumistemperatuur vähemalt 900 °C, kui põlemisgaaside maksimaaltemperatuur ei ületa 350 °C. Enne isoleermaterjali hankimist tuleb tutvuda selle tootja andmetega.

Teiseks levinud eksimuseks on küttesüsteemi vale paigaldamine. Valesi paigaldatav küttesüsteemi erinevaid osi (kütteseade, ühenduslõõr, korsten) kui ka isoleermaterjale. On äärmiselt oluline, et kütteseadme paigaldamisel jälgitaks küttesüsteemi osale ettenäh

tud ohutuid kaugusi põlevmaterjalidest. Näiteks metallist kütteseadmete osad, mis kuumenevad kütisel kuni hõõgumiseni, peavad asuma põlevmaterjalidest külgsuunas vähemalt ühe meetri kaugusel, kui ei kasutata vastavaid kaitsekraane. Vale paigaldamise alla liigitub ka isoleermaterjalide (kivivill, klaasvill) vale paigaldus. Paigaldatakse ebapiisava paksusega, ebapiisava tihedusega või paigaldatakse see ebapäsivalt. Viimase näiteks võib tuua tulekahjud, mis on alguse saanud uhiuute, poest ostetud komplektsete ja nõuetelevastavate, kuid valesi paigaldatud kütteseadmete kasutamisest. Tulekahju tekkimiseks piisab ühest eksimusest.

Näited levinumatest ohutusnõuete rikkumistest küttesüsteemide ehitamisel illustreerivad, mida kõike peab teadma ühe küttesüsteemi ehitamisel. On ilmselge, et kõiki nõudeid ei saa ega peagi tavakodanik teadma. Teadma peab, et kui küttesüsteem ehitada seaduslikult, siis on tagatud selle tuleohutusnõuetele vastavus ja on loodud eeldused kütteseadme ohutuks kasutamiseks. Seadusliku ehitamise esimeseks sammuks, nagu öeldud, on kohaliku omavalitsuse poole pöördumine. Kogenud tuleohutusjärelvalve ametnikelt saab soovitusi ka üksikprobleemidele, mille lahendamiseks õigusaktidest ja tehnilistest normidest ei piisa.

Päästeameti missiooniks on ohutu elukeskkonna kujundamine. Ehitades seaduslikult, aitate kujundada ohutumat elukeskkonda endale ja oma lähedastele ka Teie!

Tanel Sepajõe

Menetlusbüroo peainspektor
Ida päästeskus
Päästeamet

Kodutehnikat saab äikesekahjude eest ise kaitsta

Alanud äikesehooaeg põhjustab paljudele eestimaalastele muret nii ruuterite, digibokside kui ka telerite pärast. Tõde on see, et iga inimene saab oma koduseid seadmeid äikesekahjude eest ise kaitsta.

„Äikese ajaks tuleb nii ruuter, digiboks, teler kui ka muud seadmed tõmmata välja nii elektri- kui ka kaabli-võrgust,“ paneb Elioni klienditoe valdkonnajuht Kaili Soosaar inimestele südamele. See tähendab juhtmete lahtitühendamist nii tavalisest toitestepelist kui ka Elioni telefoni- ja internetivõrgust. Kui ruuter, digiboks, teler, telefon ja arvutid on vooluvõrgust eemaldatud, tuleks eemaldada ruuteri küljest kas punane või hall juhe; või kui võrgukaabel tuleb seinast, siis piisab selle juhtme lahtivõtmisest.

„Maja sisevõrku ega kõiki seadmete

küljes olevaid kaableid ei ole kindlasti tarvis lahti võtta. Oluline on majja sisenevad ehk Elioni võrgust tulevad juhtmed oma seadmete küljest lahti võtta,“ rõhutab Soosaar ning lisab, et juhtmeid ja kaableid pistikutest eemaldades on oluline meelde jätta, kuhu mingi juhe läks, et hiljem oleks lihtsam neid ka tagasi ühendada. Pärast äikest tuleks aga varuda veidi kannatust – äikese möödudes ja siis kui elekter on tagasi tulnud, saab seadmed voolu- ja internetivõrku tagasi ühendada. „Kui telefon on tumm, teler ei näita pilti või interneti pole, soovitage oodata umbes 30 minutit, et ühendus jõuaks iseesisvalt taastuda,“ lisab Soosaar.

Kogu kodune tehnika, muuhulgas telefon, teler, arvuti, digiboks, ruuter, kodukinosüsteem ja muu säärane on äikesest tingitud ülepingele tundlik

ning võib pikselöögi tõttu muutuda kasutuskõlbmatuks. Kahju võib tekkida ka siis kui äike tabab elektri- või telefoniliine kodust paari kilomeetri kaugusel. Ülepingest ja äikesest kahjustatud seadmetele tootja garantii ei kehti ning uued seadmed tuleb kasutajal ise osta. Kuuldes ilmteadet või nähes äikesepilvi saab iga inimene oma koduste seadmete eest hoolitseda nii, et nendega midagi ei juhtuks.

• Videoõpetus, kuidas kaitsta tehnikat äikese eest: <http://www.youtube.com/watch?v=gntVIUhNMGU>

• Lisainfo: www.elion.ee/aike

Annelis Rum

Elion Ettevõtte AS
Avalike suhete juht

Meeldetuletus vanemapensioni taotlemiseks

2013. a jõustunud nn vanemapensionile omavad õigust teiste hulgas ka need praegused pensionärid, kes ei jõudnud oma lapsi 1998. aasta lõpuks vähemalt kaheksa aastat kasvatada ja seetõttu ei ole nende pensionistaaži hulka arvatud kahte lisa-aastat iga lapse kohta.

Alates selle aasta algusest on nimetatud pensionäridel õigus taotleda pensionilisa kahe pensioni aastahinde väärtuses iga lapse kohta, keda ta on kasvatanud vähemalt kaheksa aastat.

Juhime tähelepanu, kes veel ei ole jõudnud pensionilisa taotlust Sotsiaalkindlustusametile esitada, et seda tuleks teha juunikuu jooksul. Seda seetõttu, et pension arvutatakse ümber

alates seaduse jõustumise päevast ehk 1. jaanuarist 2013 üksnes juhul, kui avaldus on esitatud 6 kuu jooksul arvatud seaduse jõustumisest.

Kui kuus kuud on mööda lastud ja taotletakse hiljem, siis lapse kasvatamise eest makstav pensionilisa määratakse alates taotluse esitamise päevast.

Vanemapensioni õigust saab kasutada ainult üks vanematest või vanema abikaasa või eestkostja või hooldaja, mistõttu tuleb esitada ka teise vanema nõusolek.

Neil pensionäridel, kes jõudsid oma lapsi 1998. a lõpuks vähemalt kaheksa aastat kasvatada, on pensionistaaži hulka juba arvatud kaks aastat iga lap

se eest juurde. Nead juba ka saavad sellevõrra suuremat pensioni ning neil ei ole vaja seoses laste kasvatamisega Sotsiaalkindlustusametilt praegu midagi taotleda.

Sotsiaalkindlustusameti klienteenninduse kontaktandmed üle Eesti on kodulehel <http://www.ensib.ee/klienteennindused/>, infotelefon 16106 või +372 612 1360.

Elve Tonts

SKA kommunikatsiooninõunik
640 8123; 5342 0280
www.ensib.ee

Pandivere piirkonna atesteeritud giidide kontaktid

Paikkonnaga tutvumisel ja selle tutvustamisel oma külalistele saavad abiks olla ajalugu, loodust, elu-olu ja kõike muudki hästi tundvad giidid.

Kõik allpool toodud giidid on läbinud PAIKi projekti raames koolitusprogrammi ja kohaliku atestatsiooni, mille on heaks kiitnud ka Eesti Giidide Liit - ehk siis, nad on võimelised oskuslikult rääkima kogu piirkonnast.

Liivika Harjo

+372 566 88 178

voiveretuuleveski@gmail.com

Kadri Kopso

+372 523 6582

kadri@kaarlitalukaup.ee

Tiiu Maran

+372 519 92 559

tiuu.maran@gmail.com

Ulvi Mehiste

+372 505 3560

ulvimehiste@gmail.com

Ella Vikk

+372 514 4836

ella.vikk@mail.ee

Hando Kuntro

+372 526 4952

handokuntro@gmail.com

Svetlana Laidsalu

+372 535 86 714

sve714@hotmail.ee

Vesta Rahuoja

+372 516 1065

vestarah@gmail.com

Meenutus turismimessilt Tourest 2013. Paremt: giidid Kadri Kopso, Liivika Harjo ja Ella Vikk koos PAIKi esindajate Elle Alliku ja Aivar Niinemägiaga.

Pandivere päeva külakonverentsid jõudsid Imukvere ja Äntu külla

On tavaks, et Pandivere päevade raames külastatakse igal aastal kaht valla küla, viiakse sinna kaasa kylluke kodukandipäevade kontsertidest ja tutvatakse nende küladega lähemalt – kuidas seal elatakse, millega tegeletakse ning millised on sealse elu rõõmud ja mured. Külaelanikud saavad vallajuhtidele esitada oma ettepanekuid, küsimusi ja mõtteid.

Imukvere külakonverents

Tänavused Pandivere päevad juhatas sisse Imukvere külakonverents 28. mail. Imukvere on väike, 17 elanikuga küla valla äärealal, Kärü küla naabrus.

Külakonverentsiks koguneti Kõrvelaane tallu. Tegemist on turismidusele suunatud taluga, kuhu mõned aastad tagasi Tallinnast maale asunud noor ja tegus pererahvas on kavanadanud erinevaid tegevusvõimalusi: majutus, toitlustus, laagrid, üritused, mänguväljakud jpm. Tänaeks ollakse kavandatud plaanidest jõutud juba väga palju ära teha, kuid ka eesisev töömaa paistab seal väga laialdane. Aga, mis peamine – pererahval jätkub optimismi ja teotahet, küllap see viib alustatud edasi.

Suviselt ilusa ilmaga saadi kokku pereraha poolt rajatud tiigi kaldal. Osalejaid oli 23, neist külaelanikke 7.

Väikese, aga meeleoluka kontserdiga esines naisansambel Laulurõõm. Väike-Maarja muuseumi juhataja Marju Metsman esitas päris põhjaliku ülevaate elust Imukvere külas erinevatel aegadel, mida külarahvas omalt poolt täiendas. Näiteks ilmatu suur kivi, mis praegu Kõrvelaane talu tee otsas seisab, tuli 1970.ndail aastail välja maa-parandustööde käigus.

Arutelu käigus tuli kõne alla mitmeid teemasid. Näiteks tehti ettepanek, et äkki oleks valla poolt aeg-ajalt võimalik naaberkülas Kärus olevas seltsimajas mõnd üritust korraldada – kasvõi luuleõhtut, kus ümberkaudne rahvas saaks osaleda. Kuna asutakse suurematest kohtadest – Simunast ja Väike-Maarjast – suhteliselt kaugel, peab sinna jõudmiseks peres kindlasti auto olema ning transpordile tuleb teha suhteliselt palju kulutusi.

Kauplusbuss teenindab ka Imukvere küla. Aga ainult sellega läbi ei aja, sest kaup on seal suhteliselt kallis ja valik üsna piiratud – kuigi hakkama saab. Kord nädalas käib külas kalauto, seal saab pangakaardiga maksta.

Oldi rõõmsad, et Simunas on pangautomaat olemas, seda peeti väga oluliseks.

Talvise teede lahtilükkamisega oldi väga rahul, kuigi teed on väga pikad, pole lumevangi jäänud.

Juttu tuli ka arstiabist, millega on aeg-ajalt probleeme mujalgi, nii suuremates kui väiksemates kohtades. Põgusalt räägiti haldusreformist ja Väike-Maarjast kui Lääne-Virumaa lõunaosa võimalikust tõmbekeskusest.

Äntu külakonverents

Äntu külas saadi kokku 30. mail. Äntus elab 48 inimest, konverentsile osalema tuli neist 7. Nii hullusti tugevat vihma- ja rahevalingut, kui poole tunni jooksul täpselt enne Äntu külakonverentsi algust, pole kaua aega näha-kuulda olnud. Küllap segas see nii mõnegi külaelaniku osalemisplaani ära, aga Härma tallu tuli kokku siiski 36 huvilist.

Pererahvas andis külaliste kasutusse kena varjualuse, kuhu ka kontser-

diga esinema tulnud segakoor Helin end ära mahutas. Ja peab ütleva, et laulud kõlasid selles kitsukeses ruumis päris kaunit.

Marju Metsman andis põhjaliku ülevaate elust Äntu külas varasematel aegadel ning pererahvas täiendas seda muuseumivaramus seni puuduvate faktidega. Näiteks oli küll teada, et Äntu külakool alustas tegevust 1848. aastal, aga sulgemisaasta kohta muuseumis infot polnud. Nüüd selgus, et kool lõpetas tegevuse 1969. aastal.

Oli kena kuulda, et ka Äntu külas ollakse teede olukorraga ning talvise teede lahtilükkamisega väga rahul. See on teema, mis nii mõnelgi aastal, eriti suuremate tuiskude ajal, on külaelanikes rahulolematust tekitanud. Tore tõdeda, et sellega paremus suunas on liigutud.

Külarahvas kurtis, et Äntu külaelu on viimasel ajal kuidagi soiku jäänud, kõik tõmbuvad omaette ja tegutsevad isekeski, külaselts on oma tegevuse lõpetanud.

Häirivana märgiti, et ümberkaudsed metsaalused on pärast paari aasta tagust tormi käest ära, omanikud ei ole suutnud neid korrastada.

Veel kurdeti mesilaste mürgitamist põlluharijate poolt. Eelmisel aastal toimunud Orguse külakonverentsil selgus, et see on hoopis laiem probleem, mis pidavat iseloomulik olema kogu praegusele Eesti põllumajandusele. Nimelt ei hoolivat põllumehed, eriti rapsi kasvatajad, mesilastest ning mürgitavad põlde just sellistel kellaaegadel, mil mesilased liikvel. Seetõttu on väga palju mesilasi otsa saanud ja mesinikel muret jätkub.

Maanteede ääres ei ole kusaigil Äntu küla silti. Nii ei ole märgata, kus küla algab ja kus lõpeb, ning möödasõitjad ei teagi, mis külaga tegu. Kuna tegemist on riigiteega, lubas vallavalitsus selles küsimuses maanteeameti poole pöörduda.

Vibukütrada ootab kasutajaid

Härma talu, mis seekord külakonverentsi võõrustas, on tegelikult turismitalu, kuhu on rajatud väga huvitav vibuküti rada „Uguri nool“.

Tegemist on 1 km pikkuse rajaga, millel on 14 laskmiskohta. Külastajatele on laenutamiseks olemas vibuvarustus, on harjutustiir, kus saab enne rajale suundumist kätt proovida, on puhkekohad, telkimisvõimalus, saun, grill. Pererahvas kutsub kõiki suvekuudel loodusesse, seda head võimalust kasutama ning kätt ja silma harjutama.

2001. aastal Triigi ja Nõmme küla alguse saanud Pandivere päevade külakonverentsid on kolmeteistkümne aastaga teinud vallale juba peaaegu tiiru peale. Senini pole veel jõutud Vorsti (7 elanikku), Uuemõisa (20), Rastla (32), Pudivere (39), Võivere (43) ja alles hiljuti taasmoodustunud Sandimetsa (11) külla. Vallas on kokku 34 küla ja 3 alevikku.

Ilve Tobreluts

Hetk Pandivere päevad sisse juhatanud Imukvere külakonverentsilt. Muuseumi juhataja Marju Metsman (vasakul) sai külaelanikelt muuseumi tarvis nii mõnegi kõne fakti. Ilve Tobrelutsu foto.

Naisansambel Laulurõõm esinemas Imukvere külas. Ilve Tobrelutsu foto.

Äntu külakonverentsil uuritakse parasjagu vanadelt kaartidelt ning tuletatakse meelde ja võrreldakse küla endisi ja praegusi piire. Ilve Tobrelutsu foto.

Segakoor Helin mahutas end Härma talu varjualusesse kenasti ära ja laul kõlas kitsukeses oludes uskumatult kenasti. Ilve Tobrelutsu foto.

Turvaline suvi on meie kõigi kätes

Suur suvi kõigi oma ahvatlustega on kohe-kohe algamas ...

Suverõõmude ja vabaduse nautimisega ei tohiks aga unustada tervet mõistust ja ohutut käitumistava vältimaks õnnetusi - seda nii veekogu ääres ujudes, paadiga sõites või muul viisil meelt lahutades.

Iga-aastane uppumissurmade statistika on karm – Eestis uppus 2011. aastal 55 ja 2012. aastal kaotas veeõnnetustes oma elu 54 inimest. Sel aastal on uppunud juba 13. Kõige sagedasem uppumissurmade põhjus on seotud alkoholiga ja riskirühma kuuluvad eeskätt noored mehed.

Lihtne reegel – kui jood, ära uju!

Ujuma tohib minna vaid kaine peaga, samuti tuleb hoolitse- da ka selle eest, et sõbrad pärast alkoholi tarvitamist vette ei läheks. Alkoholi mõjul kaob ohutunne ja joobes minnakse tihti end veekogusse värskendama, ujuma või siis võimeid proovile panema. Alkoholi-joobest tule- nevatele koordinaatsiooni- häire- tele lisaks põhjustab uppumise ka ebapiisav ujumisoskus ning madal veetemperatuur.

Kus on vesi, seal on ka lapsed.

Seega erilise hoolega tuleb silma peal hoida lastel, kellel üldjuhul veega kokkupuude puu- tub. Vastutus lapse elu ja tervise eest lasub just lapsevanemal. Lapsed on püsimatud ja uudis- himulikud ning ei tunnetata ohte. Vette sattunud lapse jaoks või- vad olud ootamatud olla – nii näiteks ei pruugi laps olla harju- nud lainetuse, vee temperatuuri või sügavusega. Meeles tuleks pidada, et lastel ei pruugi olla piisavalt teadmisi, et osata käi- tuda õnnetuse korral. Kuldne reegel on: kui laps on vees, olgu ka lapsevanem vees! Ka abista- vad ujumisvahendid – rõngad, madratsid, kätised üksi ei päästa olukorda ja kunagi ei tohi ainult nendele lootma jääda.

Mida aga teha, kui õnne- tus juhtunud?

Kui inimene on uppumas, tuleb kiirelt reageerida. Paraku pole uppumat lihtne märgata, sest paanikas hädasolija ei kar- ju reeglina appi, vaid püüab end kõigest väest vee peal hoida ja õhku ahmida. Päästma minnes peab meeles pidama ka enda ohutust. Kui ikka jalad põhja ei ulatu, siis ilma abivahendita ei maksa minna, sest surmahirmus uppuja klammerdub päästja kül- ge nii kõvasti, et uppujaks võib osutada ka päästja ise. Kohe tu- leb kutsuda abi, helistades häda- abinumbri 112.

Suvesooja turvalist nautimist!

Merit Kaljus

Ida päästkeskuse pressiesin- daja

Paistrios suurel teatrite sõpruspeol

25. mai varajasel hommikutunnil kogunes Väike-Maarja näitetrupp seltsimaja juurde, et alustada sõitu Leetu, Paistriosse, rahvusvahelisele teatrifestivalile. Trupi jaoks on see esimene kord osaleda rahvusvahelisel üritusel. Tänu tänapäevastele kuivamaa navigatsioonniseadmetele peatume keskpäeval täpselt Paistrio Kultuurikeskuse ees. Saame kohe aru, et oleme õigesse kohta jõudnud: maja ees heisatud kolme osavõtva maa riigilipud tähistavad festivali avamispaika.

Paistrio on väike, kõigest 1000 elanikuga külake Leedu põhjaosas, Panevėžise lähedal. Teatrifestival „Sillad“ toimub siin juba 13. korda. Neli viimast festivali on olnud rahvusvahelised. Sellel festivalil ei võistelda, siia sõidavad kokku kolme Balti riigi teatrid, et omavahel suhelda, üksteise lavastusi vaadata, kogemusi vahetada ja jõudu kogunult edasi töötada.

Avamine. Kõik 8 osaleva trupi lavastajat kutsutakse kultuurikeskuse ees asuval platsil improviseeritud lavale, me laseme lendu 8 valget õhupalli. See on nagu teatriski, kui oled prooviperioodi lõpetanud, alustab lavastus oma teed, tõuseb lendu, või langeb laperdades alla. Täna lendavad kõik õhupallid kõrgustesse, hoolimata tibutavast vihmast. Mängib kultuurikeskuse puhkpilliorkester, tantsivad seeniorid ja koolitüdrukud. Ja meenub tahtmatult, et külas elab vaid 1000 inimest.

Festival algab. Siin on nagu festivalidel ikka, harjumatu mängukoht, kõik on teisiti kui kodus, aega proovimiseks ja sättimiseks pole, 20 minutit lava ülesseadmiseks ja etendus algab. Alustavad

leedukad ise: Rokiškise Kultuurikeskuse Rahvateater etendusega „Väike-meis“. Etendus räägib raskest ajast ja tõsistest asjadest, ajast, mil Leedu oli

vast okupeeritud, küüditamised, üksteisest lahutatud perekonnad, armastus, jõhkru, truudus, vaatamata rahvusele ja sotsiaalsele positsioonile, armastus ja kaastunne võidavad ikkagi. Näitlejad on meisterlikud, keskendunud, kunstnikutöö põnev – tulemuseks tõeline teatrielamus ja tasuks kuum aplaus.

Siis astub üles Paistrio enda teater. Tegemist on gümnaasiumiealiste kooliteatriga, kes suure lusti ja grotesksete võtetega jutustavad suure perekonna loo. Perekonna unistuseks on osalemine spartakiaadil ja ettevalmistuste ajaks on papa sunnitud haiglast põgenema, et perele abiks olla. Sponsorite otsimine, spordivahendite hankimine, sõit ja võistlused võimaldavad anda tänapäeva elust satiirilise pildi, mida leedukad ise täiel rinnal nautivad.

Ja tulebki meil lavale astuda. Etenduse eelne sagin ei vaibu veel, kui juba on alustamise aeg käes. Etendus algab. Kõik sujub, vaatamata pikale sõidule ja harjumatu olukorrale, suurepäraselt, dialoog on elav, sissetulekud täpsed, etendus elab ja publik elab kaasa. Teatrikeel on universaalne, siin ei peagi igast sõnast aru saama. „Pila Peetri testament“ teenib publikult, kes ju keelt ei mõista, palava aplausi ja südamest tulevad tänusõnad.

Pärast meid astub publiku ette Läti, Limbaži rahvateater. Nende näidendi on kirjutanud Ameerikas elav lätlane Anšlava Egliša. Kolm põlvkonda, kolm erinevat ellusuhtumist, noorte tuimus ja ükskõiksus, keskealiste kasuahnus ja utilitarism ning pensionäride elulust, seiklushimu ja elurõõm. Naudinguga võib jälgida kolme pensionieas mehe elulustilisi ettevõtmisi, mis iga kord ei peres ega vahel ka ühiskonnas heaks-

kiitmist ei leia. Eriti nutikas on siin kunstnikutöö. Metallkarkassi külge kinnitatud kummipaelte ümberpaigutamisega luuakse 24 mängukohta.

Väike-Maarja seltsimaja näitetrupp festivalil. Vasakult: Heiki Pärnamägi, Ülle Püvi, Riina Kink, Lilian Rikken, Jaanus Kangur, lavastaja Tiit Alte, Jaanus Toiger, Anti Aosaar.

Järgneb kontsert, kus Rokiskišest pärit kaks tüdrukut imelisi laule laulavad, enne seda aga kõned ametiisikutelt ja sponsorite tänamine. Teatritegijaid on tulnud tervitama maavanem, vallavanem, maakonna kultuuriosakonna juhataja ja palju teisi ametimehi, üks

Osa Väike-Maarja näitetrupi liimeid koos bus-sijuh Aimar Türbsaliga Leedus.

neist püüab eesti keeles öelda *tere õhtust*, aga salakaval õ täht, saab ületamatuks takistuseks. Lõpuks palub ta meil, endale ette öelda, kuidas see kõlab ja kordab seda siis võidukalt.

Esimese festivalipäeva lõpetab bankett, kus laual ohtralt Leedu rahvustoitte, kus ansambli saatel tantsitakse ja üksteisele omi laule lauldakse.

See oli tõepoolest vahva ja koduse atmosfääriga festival, kus sündisid uued sidemed, sõlmiti sõprust ja uuriti üksteise tegemiste kohta. Leedu koduleiva maitse ja kohaliku kooli poiste tehtud rahvusmuistrite rätikuhoidja jäävad meile seda festivali meenutama. Festivali, kus Väike-Maarja teatritrupp esindas Eesti harrastusteatri.

Tiit Alte

Väike-Maarja näitetrupi juhendaja, lavastaja

VIII koolinoorte rahvatantsufestival toimus Väike-Maarjas

17. mail kell 12 kogunes Väike-Maarja gümnaasiumi juurde festivali avamisele tuhatkond noort rahvatantsijat üle Eesti. Tänavune festival oli järjekorras kaheksas.

Esimesel päeval pakkusid korraldajad n-ö mitte (rahva)tantsulist tegevust erinevates töötubades. Tantsiti siiski ka

– seltsimajas toimus showtantsu töötuba, aga seltsimaja juures oli ka võimalus tutvuda politsei mootorrattaga. Õppekeskuse tiikide juures õpiti vetelpäästjate töövõtteid ja mootorpumba tekitatud veejoaga püüti tabada sihtmärki. Kooli juures näitasid oma tööriideid päästjad. Noortekeskuses valmis-

Festivalil osalenutele pakuti tantsimise kõrval muidki huvitavaid tegevusi. Õppekeskuse tiikide juures õpiti vetelpäästjate töövõtteid ja mootorpumba tekitatud veejoaga püüti tabada sihtmärki. Aare Treiali foto.

Pasunakoor Saaremaal

Saaremaa 50. juubelilaulupidu 8. juunil kandis nimetust “Saagu, saagu üks saar” ja millega tähistati 150 aasta möödumist esimesest, Sõrves peetud Saaremaa laulupäevast ning 450 aasta möödumist Kuressaarele linnaõiguse andmisest.

Peol kõlasid ainult saartega seotud laulud ja ka uued, just selleks peoks valminud koorilaulud. Saarlaste peol oli lauljaid kokku üle kahe tuhande igast Saaremaa nurgast ja külalisi tuli ka kaugemalt. Nende hulgas sellised tuntud koorid nagu TTÜ Akadeemiline Meeskoor, Inseneride Meeskoor, Meeskoor „Rakvere“ ja paljud teised. Mandrilt oli kutsutud ka Tapa Linnaorkester ja Väike-Maarja Pasunakoor.

Peale kuuetunnist bussi- ja praamisõitu jõudsi Kuressaare Muusikakooli, mis oli meie majutuspäigaks. Peagi algas puhkpilliorkestrite proov

lossihoovil, seal sõime laulupeosuppi.

Iga laulupeo oluliseks osaks on rongkäik. Seal andsid orkestrid oma parima, et meeleolu oleks ülev ja pidulised marsiksid ikka ühte jalga.

Päev oli päikseline ja kontsert vaheldusrikas. Üles astusid lastekoorid, noortekoorid, naiskoorid, meeskoorid, ühendkoorid ja orkestrid. Osales ka Kuressaare kammerorkester. Laulu ja muusikat oli igale maitsele. Õhtu veetis meie orkester Roomassare sadamas.

Pühapäeval, 9. juunil andis Väike-Maarja Pasunakoor kontserdi Astes, mis asub meie sõprusvallas Kaarmal. Oli kuulajaid, oli päikest ... Oli soe vastuvõtt.

Oli tore reis, mida veel kaua meenutada.

Aare Treial

Väike-Maarja Pasunakoor Kuressaare pidustuste rongkäigus. Raili Auela foto.

Pasunakoor mängimas sõprusvallas Kaarmal, Aste pargis. Raili Auela foto.

Marinile

Meil kõigil on oma tee.

Meil kõigil on oma rada.

Me teeme otsuseid ja valikuid.

Alati pole need õiged ja me teeme haiget.

Me saame haiget.

Meil kõigil on oma tee.

Meil kõigil on oma rada.

Me elame siin, et olla.

Me oleme siin, et armastada.

Me elame siin, et õppida.

Õppida hoidma,

õppida mõistma ja andestama.

Looja on andnud meile mõtteid,

tarkuse ja armastuse.

Looja on andnud meile kõik,

mida me vajame.

Lilled, rohu, päikese,

sinise taeva, linnulaulu,

värske mulla lõhna

ja sooja kevadtuule.

Õppigem hoidma seda, mis on,

ja armastagem inimesi, kes on kallid.

Jumal saadab meile ka inimesed,

et me õpiksime ja leiaksime oma tee.

Hoidkem neid, kes kallid.

Meil kõigil on oma tee.

Meil kõigil on oma rada.

Me vajame armastust,

me vajame head sõna ja lohutust,

me oleme inimesed ja me vajame armastust.

Meil kõigil on oma tee ja oma rada.

Ja me elame sel kaunil maal,

et käia väärikalt oma rada.

Me vajame armastust,

päikest, tuult ja mõistmist.

Me elame kaunil maal.

Meil kõigil on oma tee,

meil kõigil on oma rada.

12.06.2013. a Vao külas

Margit Karro

PS

Selle luuletuse soovin pühendada sotsiaaltöötajale Marinile. Aitäh talle kõige eest! Ta on väga kallis. Soovin talle kõike head ja ilusat suve. Kõigile teistele soovin ka ilusat suve, palju päikest ja armastust!

tati rinnamärke ja mängiti lauamänge.

Ilus ilm ja huvitav tegevus andis noortele jõudu esinemisteks laupäeval spordihoones ja pühapäeval Ebavere laululaval.

Rahvatantsufestivali Väike-Maarja poolne peakorraldaja oli tantsuõpetaja Egne Liivalaid. Aitäh Egnele ja tema

kaudu kõigile-kõigile-kõigile, kes selle toredate ürituse õnnestumisele kaasa aitasid!

Aare Treial

Festivalil osalejad tantsuhoos Väike-Maarja spordihoones. Aare Treiali foto.

Tänavune naisekandmisvõistlus pakkus pinevust ja traagikat

1. juunil koguneti Väike-Maarjas XVI Eesti esivõistlustele naisekandmises. Harukordselt ilus ilm soosis nii võistlejaid kui publikut. Kui varasemalt on naisekandmist tihti peale saatnud vilu ilm ja vihm, siis seekordse ilusa ilmaga oli näiteks veetakistuse läbimine võistlejaile pigem meeldiv võimalus kui ränk katsumus.

Kohal oli aastatega juba tuttavaks saanud naisekandmisvõistlustel osalejaid, aga oli ka uusi proovijaid.

Eesti naisekandjatele oli konkurentsi pakkumas ka kolm Soome võistlejat – mitmekordsed maailmameistrid Taisto Miettinen ja Kristina Haapanen ning Mikko Hakala. Varemgi Väike-Maarjas võistelnud valitsevatel maailmameistritel seekord siiski võita ei õnnestunud. Pingelises võistluses tuli neil Eesti parimatele alla vanduda.

Esimesena anti start naisekandmise võistkonnavõistlusele. Võistlema asus 5 neljalikmelist võistkonda. Kohe esimeses stardis said kokku juba põlised rivaalid – Väike-Maarja ja Tamsalu valla võistkonnad. Tamsalu oli välja pannud noored kergejõustiklased, kelle nobedusele seekord mõnuga võistlust võtnud Väike-Maarja vastu ei saanud.

Reformierakonna ja Keskerakonna duellis jäi peale Reformierakond. Vallavanem Indrek Keskülal õnnestus esimeses vahetuses veetakistust edukalt läbida ja kindlult sellega piisav edumaa, mida suudeti lõpuni hoida. Keskerakonna viimases vahetuses võistlusrajale asunud Hans Kruusamägi kandis juba tuntuks saanud Ninasarviku kostüümi ning Siret Kotkal jätkus aega publikut kommidegagi kostitada. Tore, et võistkonnavõistluses osales ka Väike-Maarja gümnaasiumi võistkond, kellel jagus kiirust ja vastupidavust küllaga, aga veepudeli tühjenamine tahab veel harjutamist.

1. Tamsalu vald – Eiko Laine, Kristjan Nurmsalu, Karel Eesmaa, Marleen Kippar

2. Väike-Maarja vald – Raul Veia, Ants Einsalu, Raimo Maasik, Aule Rebane

3. Reformierakond – Indrek Keskülal, Raivo Kuusemägi, Mehis Lepa, Elis Lahesalu

4. Maarja Gümnaasium – Thomas Tammus, Rauno Kuusemets, Argo Metsalu, Gerda Palmits

5. Keskerakond – Raul Veia, Lauri Laasi, Hans Kruusamägi, Siret Kotka

Vabastiilis asus võistlusrajale 7 paari. Esikoha eest kulges võistlus äärmiselt pingeliselt kuni finišijooneni välja. Oli ka traagikat, sest mõlemad peafavoriitideks olnud paarid kukkusid lõpusentimeetritele. Seekord oli rohkem õnne Alar Vooglal ja Kristi Viltropil ning neil õnnestus napsata võit ning jätta põhi-võistluse esikoht üle mitme aasta taas Eestisse. Valitsevatele maailmameistritele Taisto Miettinenile ja Kristina Haapanenile lisas kukkumine ka veel 5 trahvisekundit, mis jättis nad kokkuvõttes esikolmikust välja. Kuigi juhendi järgi lisati tänavu kukkumise, õigemini

Võistkonnavõistluses on pinev moment: kummal, kas Väike-Maarja või Tamsalu valla võistlejal, õnnestub 0,33 l gaasita vee pudel kiiremini tühjaks juua, et järgmine vahetus saaks startida. Kaarel Moisa foto.

Vallavanem Indrek Keskülal on veetakistusel õnnestunud Reformierakonna võistkond Raul Veia ja Keskerakonnast ette viia. Kaarel Moisa foto.

Taisto Miettinen, Kristina Haapanen ja Alar Voogla pärast dramaatilist finišit. Kaarel Moisa foto.

Pilk põhi-võistluse autasustamispuudiumile. Kaarel Moisa foto.

Ninasarviku kostüümis Hans Kruusamägil ja Siret Kotkal jätkus rajal olles aega ja tähelepanu ka publikule. Kaarel Moisa foto.

naise kaotamise eest varasema 15 trahvisekundi asemel vaid 5 sekundit lisa-aega, oli konkurentsi nii tihe, et see võimaldas Kristjan Karul ja Käröl Männikul ning Ahti Männikul ja Moonika Orusalul soomlastest mööduda ja jõuda esikolmikusse.

Ainsa paarina kõigil senistel naisekandmisvõistlustel osalenud Janno ja Anu Sild olid selgi korral reipalt võistlusrajale, ikka rõõmsad ja mõnused. Päril palju kordi on osalend ka Margus Kõiv ja Agnes Lõssova, kes on publikule meelde jäänud sellega, et Agnes võtab sitke naisena ka ise Marguse kukile ja kannab ta finišisse välja. Nii ka seekord, sprindidistantsil.

Väike-Maarja valla esindajatenä pakkusid konkurentsi samuti juba teenekad naisekandmisvõistlustel osalejad – Hans Kruusamägi ja Siret Kotka. Nemad suhtuvad võistlusesse alati väga rahulikult ja muhedalt, on kostümeeritud ja pakuvad publikule meelelahutust.

Vabastiili paremusjärjestus:

1. Alar Voogla – Kristi Viltrop
2. Kristjan Karu – Käröl Männik
3. Ahti Männik – Moonika Orusalu
4. Taisto Miettinen – Kristina Haapanen
5. Margus Kõiv – Agnes Lõssova
6. Janno Sild – Anu Sild
7. Hans Kruusamägi – Siret Kotka

Sprindirajale asus 4 paari. Alar Vooglal, Kristi Viltropil õnnestus siingi teistest nobedamad olla ja tulla esikohale.

1. Alar Voogla – Kristi Viltrop
2. Taisto Miettinen – Kristina Haapanen
3. Mikko Hakala – Kristina Haapanen

4. Margus Kõiv – Agnes Lõssova
Maratonidistants nõuab võistlejailt teistest aladest suuremat vastupidavust. Kolm paari siiski otsustas selle katsumuse ette võtta. Siin õnnestus kõik väga hästi põhi-võistluse kolmanda kohaga lõpetanud Ahti Männikul ja Moonika Orusalul ning neile tuli teenitult esikoht. Hans Kruusamägil ja Siret Kotkal, kellel see oli juba kolmas start, jätkus vaprust lõpuni ning tulemuseks teine koht. Kolmas vapper paar oli Janek Zavatski ja Agnes Männik, kellel naisekandmisvõistlustel osalemine uus kogemus.

1. Ahti Männik – Moonika Orusalu
 2. Hans Kruusamägi – Siret Kotka
 3. Janek Zavatski – Agnes Männik
- Õiguse esindada Eestit Soomes Sonkajärvil 5.-6. juulil toimuvatel naisekandmise maailmameistrivõistlustel said vabastiili parimad Alar Voogla ja Kristi Viltrop ning Tamsalu valla võistkond Eiko Laine, Kristjan Nurmsalu, Karel Eesmaa, Marleen Kippar.

Hoiame põialt, et nad seal maailma parimaile naisekandjatele edukalt vastu astuksid ja püüaksid ka maailmameistritiitli üle mitme aasta Eestisse tagasi tuua!

Ilve Tobreluts

Projekt „Tervisedendus läbi kogukonnamudeli – Uus Tervis“

Väike-Maarjas toimus projekti Uus Tervis raames neli ettevõtmist. Huvilisi jätkus ja tagasisidelehtedelt oli näha, et selliseid tervisedendavaid kokkulemisi on vaja jätkata. Meie kogukonnas oli tervise edenemine paremuse poole meeste seas.

Ilusat suve!

Kaja Kruup

Kas kogukondlik tervisedendus aitab meil tervemalt elada?

Kogukondliku tervisedenduse abil suudavad inimesed ise oma tervise eest suuremat vastutust võtta, ühiselt tegutsedes saada teadlikumaks oma võimalustest ja muuta oma eluviisi realselt tervislikumaks, näitas projekti Uus Tervis esimene tegutsemisaasta ja selle raames läbiviidud uuring.

Eelmisel aastal alguse saanud kogukondliku tervisedenduse projekti „Tervisedendusmodel läbi kogukonna - Uus Tervis“ raames koolitati välja **24 tervisetöetajat**, kes seejärel on asunud oma kogukondades läbi viima praktilise suunitlusega, **inimeste tervisekäitumise parandamist motiveerivad tervisesündmusi**.

2013. aasta esimesel poolaastal viidi Uue Tervise tervisesündmustel osalejate hulgas läbi uuring, kus osales üle 500 inimese.

Projekti peamiseks järeltuleks on kogukondliku tervisedenduse viisi töhusus – kasutati esmapilgul lihtsat, kuid siiani mitte väga laialt levinud meetodit – sihipäraseid, isikliku treeningu meetodil (*coaching*) läbi viidud väikese grupi kogunemisi, mille käigus said osalejad infot, vahetasid kogemusi ning mis kõige tähtsam – **tegid motiveeriva intervjuu meetodi abil otsuseid oma eluviisi tervislikumaks muutmiseks**.

Uuringu vastanute arvates saavad nii kogukond kui omavalitsus ja riik tervisedendusele ühiselt õla alla panna. Vastutus peaks olema mõlemapoolne – **kogukonnaliikmed ja eestvedajad on algataja ning oma tervise eest vastutusevõtja rollis, omavalitsus ja riik saavad aidata tervisesündmuste ruumide, lektoritasude ja tunnustava suhtumisega**.

Projekti eestvedajad soovivad järgmisena läbi viia **2-3 aastase kõiki maakondi hõlmava kogukondliku tervisedenduse põhjaliku projekti**, mille tulemuste selgudes saab otsustada, kas kogukondlik tervisedendus võiks saada oluliseks osaks ka üleriigilises rahvatervise edendamise strateegias.

Projekti ja uuringu taustast

Projekt „Tervisedendus läbi kogukonnamudeli – Uus Tervis“, mille viis ellu MTÜ Terve Maailm koos külaliikumise Kodukant, uuris läbi praktiliste tegevuste ning osalejate seas läbi viidud küsitluse, kuidas inimesed ühiselt kogukondade ja väikeste gruppidega saavad teadlikumaks tervisedenduse võimalustest ning muudavad oma eluviisi realselt tervislikumaks. Projekti käigus koolitati välja 24 tervisetöetajat, kes seejärel viisid oma kogukondades läbi kokku ligi 60 tervisesündmust umbes 600 osalejaga. 48 tervisesündmusel täitis kokku 503 osalenut küsitluslehe. Uuringu läbiviijateks olid Kristel Uibo ja Toomas Trapido.

Projekti toetas Kodanikuühiskonna Sihtkapital, lisaks on projektile õla alla pannud Tartu Loomemajanduskeskus, ökoapteek Eliksiir ja Europark.

Lisainfo:

Toomas Trapido

toomas.trapido@gmail.com
tel 5557 0010

Kultuuripärandi aasta raames korraldab Tartu Laulupeomuuseum laulu- ja tantsupeomälestuste kogumise

Laulu- ja tantsupeod on Eesti kultuuripärandis väga olulisel kohal. Kahtlemata on aga laulu- ja tantsupidude mõte aja jooksul muutunud. On väga oluline kaardistada just selle arenguprotsessi muutumist läbi erinevate põlvkondade mälestuste kogumise. Seda nii mineviku, oleviku kui tuleviku seisukohast. Mälestuste kogumine mõtestab laulu- pidude 150. ja tantsupidude 85. juubeli eel traditsioonide senist arengut ja tähendust ning on samas ka suurepäraseks eelhäälestuseks 2014. aastal toimuvale XXVI laulu- ning XIX tantsupeole “Aja puudutus. Puudutuse aeg!”.

Siinkohal palume kõikide inimeste abi. Muutuste kaardistamiseks on väga oluline ligipääs võimalikult suurele hul-

gale mälestustele. Selleks oleme koostanud küsimustiku, mis annab ülevaate erinevatest laulu- ning tantsupeoga seotud traditsioonidest, lauludest, mis on enim meelde jäänud ning nende ürituste tähendusest. Küsimustiku leiata Tartu Laulupeomuuseumi kodulehelt, aadressil <http://linnamuuseum.tartu.ee/?m=3&page=43>. Kui soovite küsimustele paberkaardil vastata, siis võib pöörduda Tartu Laulupeomuuseumi poole (e-post: laulupeomuuseum@katarina.ee või telefonid 746 1020, 5301 4821) ning saame kokku leppida, kuidas küsimustiku kätte saate.

Meeldivat koostööd oodates

Karoliina Kalda

26. Pandivere päevad sõnas ja pildis

Saate „Lauluga maale“ ...

... salvestus toimus 1. juunil seltsimaja taga platsil.

Koostöö projektijuht Valdur Sepa-ga algas juba aprilli algul. Oli teada, et selle saate nõ maaletoomine maksab

palju. Selgus aga, et saade oli leidnud rahastuse ja kõik selle aasta salvestus-kohad saavad selle tasuta. Tuleb ainult tootlustada saategruppi.

Saabusid laulev saatejuht Gerli Pa-

dar, laulja Grete Paia toimetaja Piret Jürman, muusikatoimetaja Reet Linna, režissöör Jaanus Nõgisto, ... tehnilised töötajad, kelle nimesid näeme saate lõputiitrites, ehitasid võtteplatsi üles kahe tunniga. Samal ajal laulis Grete Paia seltsimaja tegelastetoas häält lah-ti.

Saateansambelis mängisid vennad Kalle ja Indrek Tetsmann ning Ivo ja Toomas Vanem. Gerli ja Reet õpetasid publiku plaksutama ja kaasa laul-ma ning koos hakkasid laulud kõlama. Mõnda laulu harjutati mitmeid kordi, enne kui linti saadi.

Ilus ilm tõi kohale rohkesti lau-lusõpru ja saatefänne lähedalt ning kaugemalt. Publiku väikeses ringis, kõi-ge lähemal lauljatele ja kaameratele, istusid väiksed laulusõbrad, kes laulsid innukalt kaasa nii Gerli ja eriti Gretega. Tuntud solistide kõrval astus mikrofoni ette ka meie oma laulupoiss Richard Veelaid. Samal ajal kui Richard laulis, seisin kolme tüdruku kõrval. kes aruta-sid: „kuidas Richard saab küll nii rahu-lik olla? Ikkagi televisioon ju!“

Richardi ema Eve Veelaid kirjutas minu palvel poja lauljateest ja selle

päeva muljetest nii: „Richard esines esimest korda suurel laval, kui ta oli nelja aastane. See oli kohalik laste lau-luvõistlus Pop Tipp Täpp. Pakkumise „Lauluga maale“ saates osaleda tegi õpetaja Ly Ipsberg. Talle tundus, et Richard vastab saatemeeskonna poolt etteantud soovitudele, kus otsiti just poissi, kelle laul poleks aeglane, kõlaks rõõmsalt jne. Richard oli muidugi kohe nõus kui sellist pakkumist kuulis, sest nii pääses ju televisiooni esinema. Kui õpetaja küsis, kas närv peab ikka vastu, siis Richard arvas, et peab küll, ta ju en-negi (kodu)publikule esinenud. Võtte-platsil olid kõik väga sõbralikud ja Reet Linna ise jagas soovitusi ning pühkis vahepeal Richardil higi. Päikeselõõsas esinemist oodata oli paras katsumus. Kui ma ise kartsin, et kas laul ikka välja tuleb ja sassi ei lähe, siis Richard arvas, et sõnad küll sassi ei lähe, sest ta on seda laulu juba nii palju esitanud. Ric-hardi arvates oli ikka lahe küll profist pillimeestega koos esineda ja tal oli hea meel telesaatesse saada. Mälestu-seks päevast kingiti talle laulik, kuhu ta saatetegijatelt autogrammide sai.“

Publikule meeldis selline kogupere

üritus väga. Saadi teada, mida tähen-dab telesaate salvestamine. Oli võima-lus palju laulda ja käed olid plaksuta-misest valusad!

Kui saade ETV eetrisse jõuab, saame teada, keda intervjueris samal päeva Jüri Aarma.

„Lauluga maale“ Väike-Maarja sal-vestus on teleekraanil 29. juuni õhtul.

Lauluga maale repertuaariaru-anne Eesti Autorite Ühingule

1. „Suvi“, Barry/K. Kikerpuu
2. „Moonika“, A. Valkonen/L. Tungal
3. „Maiasmoka tša-tš-tša“, R. Pajusaar/R. Pajusaar
4. „Jaanipäev“, V. Toomemets/H. Runnel
5. „Päästke noored hinged“, S. Lõhmus/S. Lõhmus
6. „Viisteist magamata ööd“, H. Sal-Saller, J. Eespere/H. Sal-Saller
7. „Kui on meri hülgehall“, Ü. Vinter/E. Vetemaa
8. „Sõit pilvelaeval“, V. Ojakäär/L. Tungal
9. „Skandaal perekonnas“, H. Donaldson, S. H. Brown/H. Karmo
10. „Aeg ei peatu“, T. Aare/O. Arder

Aare Treial

Pandivere päeva kontsert

Laadamelu kõrvale oli üles seatud lava, kus valla isetegevuslastel oli võimalus suuremale rahvahulgale esitada valikut aasta jooksul omandatud esinemis-numbritest.

Kontserti alustasid Väike-Maarja laululapsed Sirje Sõnumi juhendamisel. Rõõmus ja päikeseline laste laul meelitas kontserdi alguseks rohkearvulise publiku müügilettide vahelt end kuulama-vaatama.

Väike-Maarja isetegevuslastest oli võimalus veel nautida naisrahvatantsu-rühma Maarjakelluke, eakate klubi Här-malõng lauljaid ja seeniortantsu rüh-ma, tantsuseltsi Tarapita tantsukava. Laulu ja muusikaga rõõmustasid kõrva segakoor Helin ja kapell Sirili. Eksoo-tilisi tantsunumbreid pakkusid Väike-Maarja seltsimaja tütarlaste idamaise tantsu trupp ja naiste kõhutantsutrupp. Lavatantsunumbreid sai nautida Väike-Maarja seltsimaja tütarlaste tantsurini-gi ja tantsutrupp Maarjakese esituses.

Eriliselt rõõmustasid silma Anne-li Kalamäe loodud ja väga võimekate väikeste tantsijate esitatud Maarjake-se tantsulis-akrobaatilised numbrid. Julgen arvata, et taoline akrobaatiline sugemetega tantsustiil on maakonnas ainulaadne, mistõttu väärib igati esile-tõstmist.

Pikka isetegevuslaste kontserti poo-litasid noored Kiltsi ja Väike-Maarja vo-kalistid. Seejärel oli publikul võimalus vaadata Simuna rahvamaja sisuliselt terviklikku ja visuaalselt nauditavat isetegevuslaste programmi, millesse oli rahvamaja juhataja Auli Kadastiku poolt põimitud kogu Simuna isetege-vuse paremik.

Kontserdi lõpetas Väike-Maarja pa-sunakoor. Kahjuks oli küll see Väike-Maarja vaieldamatult professionaal-seim kollektiiv sunnitud piirduma vaid paari looga.

Kontserti juhtisid Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased Egle Treffner ja Johannes Sepping.

Tiina Rumm

Naisrahvatantsurühm Maarjakelluke. Ellu Moisa foto.

Simuna Kapell. Ellu Moisa foto.

Sirje Sõnum ja Väike-Maarja lasteaija laululapsed. Avo Seidelbergi foto.

Rahvapilliansambel Sirili. Ellu Moisa foto.

Simuna naisrahvatantsurühm. Ellu Moisa foto.

Tantsuselts Tarapita. Avo Seidelbergi foto.

26. Pandivere päevad sõnas ja pildis

Simuna linetantsurühm. Ellu Moisa foto.

Laadal oli rohkesti müüjaid ja jätkus ka uudistajaid. Ellu Moisa foto.

Pandivere päeva eelõhtul avati Maie Lepiku kunstiringi tööde näitus

31. mai õhtul koguneti Väike-Maarja seltsimaja jalutussaali Maie Lepiku kunstiringi tööde näituse avamisele. Seekordne näitus oli kaks aastat tegutsenud kunstiringile juba neljas.

Kõik näitusele üles seatud tööd köitsid vaatajate pilke, olid viimistletud, kaunid ja meeleolukad. Seekord oli välja tulnud ka portreemaalidega, ühe keerukama maalikunsti liigiga. Sarnas-

sus portreereitavatega oli lausa hämmastav, näituselt vaatasid vastu tuttavat näod – kõik kujutatud olid kergesti äratuntavad.

Tööde autoriteks olid nii õpilased kui täiskasvanud ning seekordsel näitusel astus oma töödega üles ka Maie Lepik ise. Tema töid silmitsedes tekib paratamatult mõte, et niisuguste oskustega õpetaja juhendamisel saabki

õpilaste tulemuseks olla ainult väga kõrge tase ja head oskused.

Usina harjutamise, pühendumuse ja õpetaja oskusliku suunamise abil on jõutud väga heade tulemusteni. Kunstiringi liikmetega rääkides kiirgus neist sisemist sära, oli tunda vaimustust ja rahulolu tulemustega, aga kohati ka üllatunud küsimust – kas tõesti mina, kes ma aasta-paari eest polnud maalimisega veel eriti kokku puutunudki, suutsin seda?

Kunstiõpetaja Maie Lepiku mõtteid oma töödest ja õpetamise meetodikast:

„Pind ja laik, joon ja löök, kujund ja tunnetus mõtestatakse lahti oma pildi loomisel. Minu siin väljapandud tööd on näidised, mis on valminud koos õpilastega maalitundides. Leian, et näpunäiteid tuleb anda kohe, kui käsitletakse uut teemat, arusaadavalt ja abistades. Sellise õppetöö vormiga omandatakse kompositsioonivõtted, erinevad tehnikad, maalimisviisid, raskest ülesanded kergelt ja kiirelt. Selline meetodika on tänuväärne ja edukas. Täna kõiki oma töökaid, rõõmsameelseid ja heatahtlikke õpilasi.“

Näitusel osalevad

Täiskasvanud

Inge Lehtlaan, Urve Salumäe, Maret Haiba, Terje Ruuben, Vella Lilleberg, Eve Tiigimäe, Tiit Ahi, Laine Kadak, Laura Inno

Õpilased, 2. - 4. kl

Marili Kiisk, Johanna Kuddi, Rayan Veia, Krislyn Kitsing, Siret Aleksa, Merily Tambik

Kunstiõpetaja Maie Lepik

Näituse avamisele lisas pidulikkust Lembit Kopso mängitud mõnus meeleolumuusika. Pandivere päeval said väga paljud sellest näitusest osa. Kes aga sel ajal seltsimajja ei juhtunud, saab kunstiringi tööde näitust külastada kuni 2. juulini.

Näitusel ülespandud töödega on võimalik tutvuda ka Väike-Maarja valla koduleheküljel: Pildigalerii – Sündmused 2013 – Maie Lepiku kunstiringide näituse avamise 31.05

Ilve Tobreluts

Raamatulaadalt leidis nii mõnigi täiendust oma kodusele raamaturiiulile

Tasuta raamatulaat om saanud Pandivere päeva osaks. See on igaühele hea võimalus oma koduse raamaturiiuli sisu uuendamiseks. Kõigil on võimalus kodu kasutusest seisma jäänud raamatud ära tuua ja laadalt omale neid raamatuid, mis huvi pakuvad, vastu saada.

„Huvi raamatute vastu oli ja raamatuid sirviti päris hoolega. Küllap nii mõnigi avastas enda jaoks sealt ka päris põnevat lugemisvara,“ tödes raamatukogu direktor Irma Raatma, kelle pilgu all raamatulaada tegevus on igal aastal kulgenud. Ta leidis, et tänavu oli huvi raamatute vastu varasemast vahest mõneti suuremgi.

Vaadake varakult enne järgmist Pandivere päeva oma raamaturiiulid üle ja

Nii mõnigi leidis raamatulaadalt omale meelepärast lugemisvara. Ellu Moisa foto.

tõstke teile mittevajalikuna tunduvad juba aegsasti kõrvale, et need siis Pandivere päeva eelõhtul teistele uudistamiseks tuua. Need raamatud, mis teil on seisma jäänud ja mille vastu te ise enam huvi ei tunne, võivad mõnele teisele suurt rõõmu valmistada.

Ilve Tobreluts

Pandivere päeva mõistatusest kumas läbi pärandiaasta

Tänavuse Pandivere päeva moto „Pärand on pärijate hoida“ lähtus pärandiaastast. See oli ka Pandivere päeva ristsõnamõistatuse peamiseks sisuks. Ristsõna ongi aidanud igal aastal päeva motot lahti mõtestada. Nii selgi korral.

Õigeid lahendusi tagastati 37. Lahendanute vahel loositi välja 6 auhinda.

Auhindadeks olid aprillikuus trükist ilmunud ja Väike-Maarja keelekonverentsil esitletud 2 raamatut: kogumik „Ferdinand Johann Wiedemanni keeleuuhind 25“ ja Jüri Valge „Kas siis selle maa keel...?“, esinduslik teos „Eesti Vabariik. Maa. Rahvas. Kultuur“, Martin Suuroja ja Kalle Suuroja „Virumaa loo-

dusmonumendid“, Pandivere Ehituse kinkekaardid 25 euro väärtuses ning Maarjalille poe välja pandud kaunis ja praktiline kohvitasside komplekt.

Auhindade omanikeks said Eda Oks, Marina Markelova, Mari-Anne Ojasalu, Ester Mäe, Tiit Tamberg ja Liili Heinla. Palju tänu auhindade väljapanijatele! Aiäh kõigile lahendajatele!

Kodukanditeemalist mõistatust on olnud võimalik lahendada viiendast Pandivere päevast peale. Kõigi nende mõistatuste autor on seni olnud siinset kultuurilugu väga hästi tundev Irene Kaldma. Palju tänu ja jõudu järgmiste mõistatuste kokkupanekuks!

Ilve Tobreluts

Kunstiõpetaja Maie Lepik näitusele välja pandud tema enda tööde juures. Malle Tamme foto.

Huvilised kunstinäituse avamisel. Ilve Tobrelutsu foto.

Sündmuste kalender

22. juunil kell 11.00 – Simuna kalmistupüha

22. juunil kell 13.00 – Vabadussõjas langenute mälestamine Simuna ausamba juures. Pärast seda orelipooltund Simuna kirikus. Orelit mängib TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia oreliõppejõud Aaro Tetsmann

22. juunil kell 15.00 – Simuna priitahtlike pitsimeeste näiteringi „Vesi Peale“ etendus „Mammut“ Simuna rahvamajas

22. juunil kell 16.00 Lastetund Simuna rahvamaja juures. Seiklused mereröövlitüdruk Arabellaga.

22. juunil kell 18.00 Peterburi muusikute kontsert Väike-Maarja kirikus. Tasuta

22. juunil kell 21.00 – Suvesimman tantsu ja pillimänguga Simunas, **kell 21.45** –jaanilõkke süütamine. Tantsuks mängib ansambel „Ah Sa Raks!“ Võistlused suurtele ja väikestele. Toitlustab Robi Pubi Info Auli Kadastik, te 323 7217

23. juunil kell 11.30 tähistatakse Väike-Maarjas Vabadussõja mälestussamba juures Võidupüha. Esineb Väike-Maarja Pasunakoor. Info Aare Treial, tel 506 5421

23. juunil kell 21.00 – Ebaveres Väike-Maarja jaaniõhtu. Jõukatsumised täiskasvanutele, mängud lastele. Avatud kohvik. Peo ja tantsu tõmbab käima SULO, DJ Ringo Saar. Tulele puhub jõudu juurde Tantsuselts Tarapita. Tasuta. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 1837, 5302 4437

29.-30. juunil osaleb valla spordirahvas Eesti valdade XIX suvemängudel Karksi-Nuias. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

2. juulil kell 18.00 – heinamaarjapäeva suvekontsert „Kujutlustiib“ Väike-Maarja kirikus. Kavas kõrgbaroki heliloojate Händeli, Vivaldi, Buxtehude ja Bachi vaimulikud teosed. Esinejad Marju Riisikamp (orel, klavikord), Kai Kallastu (sopran), Helen Ott (tšello), Kaia Tambi (tšello), Julia Lurye (Venemaa, viiul), Margarita Swarczewska (Itaalia, sopran) jpt.

6. juulil kell 20.00 – kontsert „Vihmade taga“ Väike-Maarja kirikus. Esinevad Jassi Zahharov, Maria Listra, Margus Kappel, Jaanus Nõgisto. Piletid eelmüügist Piletilevi kaudu 13 eurot, pensionär 12 eurot (kohapeal ja suvekuul piletihind kallim)

20. juulil toimub Simunas perepäev, mille raames on mitmeid ettevõtmisi Simuna allika ümbruses. **11.00** käsitöölaad, terve päeva töötab kohvik Simuna Naisseltsilt. Avatud on Simuna kiriku uksed, võimalik on minna kiriku torni nautima kaunist vaadet. Info Liivika Harju, tel 5668 8178

20. juulil kell 18.00 – suvekontsert TANGO INGLISAMMUL Väike-Maarja kirikus Ines Maidre – orel; Ingmar Simson-Valtin – viiul. Tasuta

21. juulil kell 12.00 surnuaiapäeva Väike-Maarjas vanal kalmistul. Kaasa teenib pasunakoor, soovi korral män-

gib eraldi mälestamiseks. Lahkunute mälestamise sooviga pöörduda surnuaiapäeva hommikul kell 10-11.30 kirjutajate lauda. Info tel 517 6965

21. juulil kell 20.00 – ALEN VEZIKO suvekontsert “Ei ole öeldud tuulde” Väike-Maarja kirikus. Piletid eelmüügist 12 eurot Piletilevi ja Piletimaailma müügipunktides üle Eesti, kontserdipäeval 14 eurot. Osta pilet: www.kontsertkorraldus.ee Info tel 505 9625

21. juulil kell 20.00 – suur suvetuur „Peegelpildid“ jõuab järjega Ebavere laululavale. Esinevad Laura Põldvere & Raivo Tafenau ja Jürmo Eespere. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

27. juulil kell 13.00 toimub Väike-Maarja vallas asuva Männisalu ehk endise Naraka küla kokkutulek küla mälestuskivi juures. Info telefonil 5340 5718.

27. juulil kell 16.00 antakse Äntu tehisjärve ääres start suve suurimale kohalikule spordiüritusele – Ebavere Kange triatlonile. Pärast ujumist suundutakse jalgrattal Äntust Ebaverre, jooksudistants läbitakse Ebavere radadel. Info Andri Part, tel 526 3010

3. augustil kell 12.00 toimub XXIII Pandivere rattaralli koos Filter Eesti Maanteekarikasarja etapiga. Start Väike-Maarja keskväljakul. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

3. augustil kell 13.00 algab Raeküla küla kokkutulek. Hea meeleolu loob rahvapilliansambel Sirili. Info telefonil 520 3886

9.-11. augustini toimub Väike-Maarjas XIII Eesti küladeatri festival. Kolme päeva jooksul astub vaatajate ette 20 küladeatrit üle Eesti. Tasuta! Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 1837, 5302 4437

10. augustil kell 11.00 – Väike-Maarja seltsimaja taga valla MV rannavõrkpallis. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

10. augustil kell 13.00 - Eipri Küla Maja pidulik avamine. Kõik asjaosalised, endised külaelanikud ning teised huvilised on oodatud majaga tutvuma. Lisainfo: Kai Tomingas, tel 526 0283.

15. augustil kell 18.00 – rukkimaarjapäeva suvekontsert „Kujutlustiib“ Väike-Maarja kirikus. Kavas kõrgbaroki heliloojate Händeli, Vivaldi, Buxtehude ja Bachi vaimulikud teosed.

17. augustil kell 11.00 – Müürikul valla MV tennis, III etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

24. augustil kell 10.00 – Valla meistrivõistlused jalgpallis Triigis. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

24. augustil kell 11.00 algab III matk Struve kaarel. Suundutakse UNESCO maailmakultuuripärandisse kuuluva Struve meridiaanikaare Simuna-Võivere baasjone Simuna otspunkti juurest Võivere otspunkti juurde. Matkajail võimalus tutvuda Võivere tuuliku restaureerimisega, millest kujuneb Struve-Tenneri muuseum. Info Ilve Tobreluts, tel 329 5759

Suvekontsert Väike-Maarja kirikus

TANGO INGLISAMMUL

20. juulil kell 18.00

Ines Maidre – orel
Ingmar Simson-Valtin – viiul

Ettekandele tulev kava on ühtaegu traditsiooniline, originaalne ja piiriületav: kõrvuti varajase orelimuusikaga kõlavad nende lugude “taassünnid” Guy Bovet kogust “Tangos ecclesiasticos”. Kiriklike tangode “prototüübina” saab kuulda G.Frescobaldi, J.K.Kerlli, J.S.Bachi muusikat. Orelipartneriks selles kavas on viiul, kelle sooleerimisel tulevad esitusele kunsttangod Pablo Sarasate ja Astor Piazzolla loomingust.

• Johann K. Kerll (1627-1693) - Batalla, • Guy Bovet (1942) - Tango de sexto tono, de batalla, • Astor Piazzolla (1921-1992) - Milonga sin Palabras viiulile ja orelile, • Girolamo Frescobaldi (1583 -1643) - Toccata quarta, • Per l'organo da sonarsi alla levatione (Libro 2), • Guy Bovet - Tango de 4 tono de falsas, per l'Elevazione, • Astor Piazzolla (1921-1992) - Milonga del Angel viiulile ja orelile
• Pablo Bruna (1611-1769) - Tiento de 1 tono de mano derecha, • Guy Bovet - Tango del Undecimo Tono a modo de bossanova, • Pablo Sarasate (1844-1908) - Habanera viiulile ja orelile, • Johann Sebastian Bach (1685-1750) - Praeludium und Fuge C-Dur BWV 545, • Guy Bovet - El tango de los tangos

Tasuta!

Laura Põldvere & Raivo Tafenau ja Jürmo Eespere Ebavere laululaval

Kolm muusikut, kolm mõttemaailma. Muusikud piiluvad hetkeks iseendas, et peegeldada sealt publikusse kõike kaunist, mida meloodia, rütm ja harmoonia võivad esile kutsuda. Sensitiivne vokaal, malbelt improviseeriv saksofon ning kõike seda koos hoidev impulsitiivne klaver loovad soojal suveõhtul tõeliselt õdusa atmosfääri koos mitmepalgeliste muusikaliste piltidega loodusest, armastusest ja kõigest sellest, mis meie olemisele mõtte annab.

Rohkete auhindade ja saavutustega pärjatud Laura Põldvere on ilmselt üks Eesti talendikam noor muusik, keda ootab muusikamaailmas edukas tulevik.

Suur suvetuur „Peegelpildid“ jõuab 21. juulil kell 20.00 järjega Ebavere laululavale.

Pileteid on võimalik soetada piletilivist või soodushinnaga www.kontsert.ee koduleheküljelt. Kohapealt ostes on piletihind 15 eurot, kodulehe sooduspilet 13 eurot.

Meeldivat kontserdielamust ja kohtume 21. juulil kell 20.00 Ebavere laululaval!

Jaanus Lahe, Tartu Kontsert

Jassi Zahharov ja Maria Listra 6. juulil Väike-Maarja kirikus

1953. aastal sündisid kaks Eesti muusikamaailmas kuulsust kogunud meest. Nende ühistegevuse kirjeldamiseks piisab ainult ühest nimest – Ruja. Nii Rein Rannapi kui ka Urmas Alenderi sünnist möödub käesoleval sügisel 60 aastat.

Urmas Alenderi mälestamiseks ja Rein Rannapi juubeli tähistamiseks toimub sellel suvel Maria Listra ja Jassi Zahharovi kontserttuur “Vihmade taga”.

Laupäeval, 6. juulil kell 20.00 jõutakse järjega Väike-Maarja kirikusse, kus esitatakse igihaljast rokkmuusika klassikat.

Duot saadavad Eesti üks tuntumaid kitarriste Jaanus Nõgisto ja klaverivirtuoos Margus Kappel, kes üheskoos ka

Ruja koosseisus on musitseerinud.

Kontsert “Vihmade taga” on suurepärase meenutus kahe erineva elusaatusega muusikakirjutaja heliloomingusse. Muude vapustavate palade hulgas tulevad esitusele ka “Vaiki, kui võid”, “Kui mind enam ei ole” ning ka “Nii vaikselt kõik on jäänud”.

Pileteid on võimalik soetada Piletilevist või soodushinnaga www.kontsert.ee koduleheküljelt. Kohapealt ostes ja Piletilevist on piletihind 14 eur, kodulehe sooduspilet 12 eur.

Meeldivaid kontserdielamusi Väike-Maarja kirikus!

Jaanus Lahe
Tartu Kontsert

Männisalus peetakse kokkutulekut

Väike-Maarja vallas asuva Männisalu ehk endise Naraka küla kokkutulek toimub laupäeval, 27. juulil kell 13 küla mälestuskivi juures.

Juubelihõngulisel ehk järjekorras juba 30. kokkutulekul esitletakse Männisalu küla ajaloo raamatut.

Männisalu ehk Naraka küla asus kümne kilomeetri kaugusel Väike-Maarjast, männimetsade vahel. Küla, mida esmamainiti 1284. aastal Narenkayve nime all ja kus Eesti Vabariigi algusaastail asus 21 talu, on elanikest tühi. 1980. aastal lahkus viimanegi külaelanik ning praeguseks pole alles ühtegi maja.

Ka enam kui 30 aastat pärast küla tühjaksjooksmist osaleb kokkutulekutel

iga-aastaselt vähemalt 20-30 inimest ning lisandub uusi huvilisi ja järeltulijaid. Kontakti hoiavad ja kokkutulekute vastu tunnevad huvi nii mööda Eestit kui üle maailma laiali pillutud endised külaelanikud. Männisalu omanäoline lugu on otsustatud kirjalikult jäädvustada ja tulemustega saab seekordsel kokkusaamisel tutvuda.

Traditsioonilisele juuli viimasel laupäeval toimuvale kokkutulekule on oodatud endise Männisalu küla elanikud, nende järeltulijad ja kõik, kes end Männisaluga seotuna tunnevad. Kaasa võtta piknikukorv.

Info telefonil 5340 5718.

Heili Nõgene

Simunas peetakse perepäeva

20. juulil toimub Simunas perepäev, mille raames on mitmeid ettevõtmisi Simuna allika ümbruses.

Päev algab kell 11.00 käsitöölaada avamisega.

Terve päeva töötab kohvik Simuna naisseltsilt.

Avatud on Simuna kiriku uksed ja võimalik on minna kiriku torni kaunist vaadet nautima.

Kell 15.00 – esineb telesarjast tuttav pereansambel „Tiia ja tütrede“

Kõik, kes soovivad tulla laadale kauplema, on igati teretulnud.

Oodatud on käsitöö, vanavara ja talukaup!

Info ja laadale kauplejate registreerimine: telefonil 5668 8178 või aadressil voivere@voivere.ee Liivika.

Jaanipäevasündmused Simunas

Laupäeval, 22. juunil

Kell 11.00 – Simuna kalmistupüha

Kell 13.00 – Vabadussõjas langenute mälestamine ausamba juures Orelipooltund Simuna kirikus. Orelit mängib TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia oreliõppejõud Aaro Tetsmann

Kell 15.00 – Simuna priitahtlike pitsimeeste näiteringi „Vesi Peale“ etendus „Mammut“ rahvamajas

Kell 16.00-17.00 – Lastetund. Seiklused mereröövlitüdruk Arabellaga. Tule aita varandus üles otsida!!! Rahvamaja juures

Kell 21.00 – Suvesimman tantsu ja pillimänguga

Kell 21.45 – süütame jaanilõkke

Tantsuks mängib ansambel „Ah Sa Raks!“

Võistlused suurtele ja väikestele

Toitlustab Robi Pubi

Õppeaasta Väike-Maarja Gümnaasiumis ja Õppekeskuses

Suvi on kohale jõudnud ja õppeaasta on lõpusirgel ning aeg on kokkuvõtteid teha.

Väike-Maarja gümnaasiumis õppis sellel õppeaastal 343 õpilast. Ainult hindele „väga hea“ õppis 66 õpilast ja heade õpitulemustega lõpetas õppeaasta 103 õpilast. See tähendab, et pea poolte õpilaste õpitulemused on põhi-kooliastmes ja gümnaasiumis head või väga head.

Õppekeskuses õppis sellel õppeaastal 147 õppijat. Veebruarikuus lõpetasid arvutid ja arvutivõrkude, autotehnika ja koka eriala õppurid, kokku 24 lõpetajat. 21. juunil lõpetab põhikooli 44 õpilast, kellest 6 on põhihariduse omandanud mittestatsionaarses õppes. Gümnaasiumi lõpetab meil sellel aastal ainult 6 õpilast ja õppekeskuses on 22 lõpetajat. Kutsehariduse poolelt lähevad tööturule suurkõõgikoka, puhastusteenindaja ja autohooldaja eriala lõpetajad.

Juba päris õppeaasta alguses, septembrikuus osales 6.b klassi õpilane Kirke Tobreluts Paide Ühisgümnaasiumis J. Käisi seltsi poolt korraldatud üle-eestilise 3.-6. klasside õpilaste kodu-uurimustööde võistlusel. Kirke oli üks võidutöö sooritajatest. Töö teemaks oli „Mäng on väikese inimese töö“. Töö juhendajaks oli õpetaja Helve Noorlind.

Põhikool ja gümnaasium osales aineolümpiaadidel ning esimese kümne hulka tuldi maakonnas 27 korral, sellest esimesed kolm kohta saavutati kolmel korral. Üle hulga aja sai meie õpilane vabariiklikule olümpiaadile, Kaspar Bork esindas kooli vabariiklikul ühiskonnaõpetuse olümpiaadil. Hannamari Soidla saavutas maakonnas III koha ning Rait Läänemets 4. koha. Ühiskonnaõpetuse olümpiaadiks valmistas õpilasi ette õpetaja Kristi Põdra.

Kõige aktiivsemalt löödi kaasa matemaatika olümpiaadil, 4.-9. klassini saavutas koha esikümnes 13 õpilast. Kolmanda koha saavutas 7. klasside arvestuses Karl-Oskar Õun, teda juhendas õpetaja Kadri Paberits. Samuti saavutasid 7. klassi õpilased Katre Reinart, Liisa Siirak ja Karl-Oskar Õun III koha matemaatikavõistlusel Nuputa. Õpilasi valmistasid ette õpetaja Kadri Paberits ja Heli Reinart. Kui edasi minna matemaatikaga, siis on hea märkida, et pranglimises saavutas gümnaasiumi arvestuses Tarvi Kivipõld maakonnas I koha.

Õpetaja Ülle Lääne juhendamisel saavutas Johanna Põldmaa eesti keele olümpiaadil 4. koha ja maakondlikul kirjandivõistlusel „Kirjutaja 2013“ tõi Kersti Vettik ergutusauhinna ning Markus Tiigimäe huumoripremia. Õpetaja Tuuli Saksa juhendamisel toodi inglise keele olümpiaadil kolm kohta esikümnes, vabariiklikul inglise kultuuri olümpiaadil tuldi gümnaasiumite arvestuses 18 hulgas seitsmendaks ning 10. klassi õpilane Rasmus Rikken sai rahvusvaheliselt õigekirja ja loodusteaduse võistluselt kaks hõbemedalit.

Robootikahuvilised saavutasid Robootika FLL Põhja-Eesti eelvoorus II koha ja said edasi finaali. Võistkonnas osalesid Kaili Zirk, Arti Zirk, Aare Zilins-

ki, Kelly Olvi, Mark Vainomaa, Karl-Oskar Õun, Riko Tobreluts. Robootikaringi juhendab õpetaja Velle Taraste.

Algklassiõpilaste võistlusemängus „Sirguvad tähekesed“ tehti parim esitus. Esitluse tegid Anete Tomingas, Koit Soodla, Mia Sandra Taur ja Mikk Kivivare õpetaja Egne Liivalaiu juhendamisel. Õpetaja Egne juhendamisel kirjutati ka Euroscola projekt ja mai kuus osales meie koolist 24 õpilast Strasbourgis. Projekti aitasid kokku panna 11. klassi õpilased Thomas Tammus, Johannes Richard Sepping ja Rain Vink.

Rahvusvahelises projektis – Ohutu liiklemine kõigile – osaleti viie parima hulgas finaalis. Võistkonnas olid Aleksander Kopso, Alice Veedla, Ege-Ly Petermann, Eliis Mätas, Hendrik Villem Sepping, Kaisa Tšakirov, Keneli Pohlak, Lehar Madis Metsallik, Rayan Veia ja Richard Veelaid. Maakondlikult jalgrattavõitluselt Vigurivänt toodi selle aastal I koht. Võistkonnas olid Eneli Kroll,

Viimase koolipäeva aktus. Direktor Raili Sirgmetts ja volikogu esimees Olev Liblikmann tänavad 11. klassi õpilast Thomas Tammust. Ly Ipsbergi foto.

Anete Tomingas, Kristjan Kilk, Robin Ruukel. Robin saavutas individuaalselt II koha. Regionaalselt võistluselt toodi 4. koht ja Robin saavutas seal individuaalselt III koha. Õpilasi juhendas õpetaja Egne Liivalaid.

Vabariiklikul koolinoorte mälumängu meistrivõistlustel esindas meie kooli võistkond sellel aastal Virumaad, koosseisus Johannes Richard Sepping, Kevin Hövelson, Kätlin Kaare ja Thomas Tammus. Mälumängurite juhendaja on õpetaja Tauno Tihti.

Nii 3. klasside kui ka 5. klasside arvestuses toodi sellel aastal olümpiaadil neljas koht. Kolmanda klassi õpilasi Kevin-Kermo Pambergi, Koit Soodlat ja Alice Veedlat valmistas ette õpetaja Siret Mätas. Viienda klassi võistkonda koosseisus Indrek Niinemets, Karmen King, Katariina Pops ja Keneli Pohlak juhendas Karin Kiik.

Jaanus Raidlo ja Ants Rikberg juhendamisel saavutas meie kooli 10. klassi võistkond sellel aastal laskevõistlustel Gustav Lokotari auhinna I koha. Kooli võistkonnas olid Gert Raidla, Annika Kroll, Kädli Kiipus, Maria Olonen, Marianne Kümnik, Rasmus Rikken, Reelika Krumm ja Tõnis Saar.

Ka sporditegemine on meil au sees. Koolispordi liidu võistlustelt saavutati auhinnalisi kohti kergetõustikus, saalihokis, korvpallis ja jalgpallis. Nii korvpallimeeskonnas kui individuaalselt kergetõustikus on väga häid tulemusi saavutanud Ander Talu ja Henri Matikainen. Lääne-Virumaa MV kergetõust-

tiku E vanuseklassi võistlustelt saavutasid algklasside õpilased palju häid tulemusi. Esimese kolme hulgas, sh mitmel alal olid Getrin Raudsepp, Oliver Tein, Karl Kasekamp ja Victoria Adonov. Piirkondlikul saalihoki võistlustel saavutas meie kooli võistkond I koha. Võistkonda kuulusid Andreas Preisfreund, Kuldar Kangur, Robert Põldmaa, Egert Kruberg, Rauno Ojasalu, Indrek Basmanov ja Kaspar Bork. Õpilasi treenis õpetaja Geidi Kruusmann. Korvpallipoisid töid EKSL võistlustelt vabariigist samuti I koha. Võistkonda kuulusid Ander Talu, Henri Matikainen, Sten Saaremäel, Martin Ojamaa, Remo Murumaa, Jaagop Janson, Tanel Ojasaar ja Kerdo Kivivare. Võistkonda treenis treener Vaido Rego.

Õppekeskuse õpilased osalevad erialastel kutsevõistlustel ja sellel aastal saavutas autoerialade III kursuse õpilaste kutsevõistlustel meie õpilane Martin Reiman II koha. Ta esindas koos Valgamaa Kutseõppekeskuse õpilasega

Eestit Riias ja koos saavutati II koht. Arvuti ja arvutivõrkude eriala õpilane Arti Zirk tõi Noor Meistrilt parima Linuxi spetsialisti III koha.

Sellel õppeaastal sai ka päris palju projekte kirjutatud. Nagu projektidega ikka, ei saanud kõik rahastatud, aga finantseeritud projektid on oluliseks toeks kooli eelarvele ja sisulisele tööle.

Tiigrihüppe projektist toetati sügisel roboteeritavahendite soetamist ja nüüd saime toetust tahvelarvutite soetamiseks algkoolimajja. Hea koostööpartner on meile KIK. Nende toel toimus fotograafiapäev ja loodusõppepäevad. Tänu õpetaja

Ivi Vainjärve aktiivsele tegutsemisele saime õpilased viia tasuta väljasõidule looduõpperadadele.

Jätkus SA Innove karjääriprojekt, selle raames toetatakse karjääriõpet põhikoolis. Koostöös terviseametiga osaleme WHO European Environment and Health Department poolt kolmes Balti riigis käivitatud koolide sisekeskkonna kvaliteedi uuringus.

6. klassid osalesid projektis Kaitse end ja aita teist, mis lõppes juunikuus alguses laagriga.

9. aprillil toimus väljasõit Olustvere Maamajanduskooli ja 50 põhikooli õpilast osales projektis Maal on mõnus. Õpetaja Egne Liivalaid esitas maanteeametile projekti Liikle targalt. Sealt saime toetust uue jalgratta soetamiseks. Iga-aastaselt oleme 9. klassidega osalenud projektis Minu Riik.

Eesti Olümpiaakadeemia toel toimusid kooli olümpiamängud. Osalesime kampaanias Pandipakendite kogumine Eesti üldhariduskoolides. Selle projekti raames saime õpilastele keskkonnateadlikkuse loenguid. Projekti Teater maale toetusel sai kokku 100 õpilast käia Tallinnas teatris, vaadati Estonia ja Nukuteatri etendusi.

Täna õpilasi ja õpetajaid töö ning rõõmu eest!

Täna lapsevanemaid hea koostöö eest!

Kaunist suve!

Raili Sirgmetts

Raekülas tuleb küla kokkutulek
Raeküla küla kokkutulek toimub
augustikuu esimesel laupäeval,
3. augustil kell 13.00.
Hea meeleolu loob
rahvapilliansambel Sirili.
Info telefonil 520 3886.

Kirikukontsert

Väike-Maarja kirikus
22. juunil algusega kell 18.00

Sopran Svetlana Musina, Peterburi
Orelil Jelizaveta Pantzenko, Peterburi
Sissejuhatas ja kõne - Ingeri luterliku kiriku pastor Pasi Hujanen

TASUTA
Vabatahtlik annetus

Tänuõnad Triigi laste mänguväljaku uue ilme eest!

„Teeme ära“ Triigis

4. mail sai Triigi laste mänguväljak uue rõõmsa ilme.

Teoks sai see tänu kolmele **suure südamega inimesele**, kes annetasid mänguväljaku jaoks värve.

Täna Teid ja kõiki, kes olid abiks värvimisel!

Jaanika Kõrts

Aitäh Tarmo Kiigele!

Täname Teid, **Tarmo Kiik**, kes Te valmistasite Triigi laste mänguväljakule AITÄH eest toredata pinge!

Tänavad väikeste põnnide vanemad ja Jaanika

Õpilaste tunnustamisest

Õpilaste tunnustamise korra kinnitas vallavalitsus eelmise aasta aprillis, selle aasta mais seda täpsustati. Kõik valla koolid tunnustavad oma õpilasi vastavuses nende endi tunnustamise korrale.

2012. a sai vallavalitsuse tänukaardi kokku 236 õpilast, neist 39 said rahalise preemia summas 800 eurot. Tänukaart antakse õpilastele, kelle tunnistusel on ainult viied või neljad ja viied. Pangarvele lisandus raha nendel õpilastel, kes saavutasid silmapaistvaid tulemusi konkurssidel, võistlustel, olümpiaadidel, (v.a sportlased) või lõpetasid gümnaasiumi kuldmedaliga, õppekeskuse kiitusega.

Tänavu arvestasime ka koolispordialaseid tulemusi. Rahaliselt premeeriti (õpilasi kokku 115, raha kokku 2345 eurot) tublimaid ainetundjaid, edukaimeid sportlasi, sealhulgas ka Euroopa meistreid korvpallis ja gümnaasiumi kuldmedaliga lõpetajat. Ainult tänukaardi said veel 134 õppurit.

Võrreldes kahe aasta tulemusi, jääb silma n-õ edukuse kasv, käesoleval aastal oli rohkem 1.-6. koha tulemusi.

Tunnustamise kaudu soovib vallavalitsus suunata õpilasi oma võimeid arendama ja proovile panema.

Aare Treial

Tunnustuse osaliseks saanud Kilti kooli õpilased. Merje Leemetsa foto.

Eipri kutsub külamaja avamisele

Laupäeval, 10. augustil kell 13 toimub
Eipri Küla Maja pidulik avamine.

Kõik asjaosalised, endised külaelanikud ning teised huvilised
on oodatud meiega rõõmu jagama ja majaga tutvuma.
Lisainfo: Kai Tomingas, tel 526 0283

Simuna Kooli kevad

...Puud annavad käest kätte tuult ja inimpõlved teatepulkka. Kes väike, tarkust kogub truult, see sobib varsti suurte hulka...

(Lehte Hainsalu)

Jälle on lõppenud üks tõine õppeaasta. Simuna Kooli jaoks oli see veidi teistsugune kui eelmised, sest direktori ametis oli Kaja Põldmaa, matemaatikaõpetaja sai oma esimesed õpetajad tööd „ristsed“ just meie koolis, 1. klassi „juntsudel“ sai otsa päris esimene kooliaasta. Oli imelisi hetki, toredaid pidusid, oli probleeme ja eneseületamist. Saime tunda võidujoovastust konkursidel, aga pidime üle elama ka kaotusekibedust, kui kõik ei laabunud just nii, nagu soovisime. Simuna koolipere sai hakkama ja võib uhkusega suvepuhkusele vastu minna.

Suur tänu vanematele, kelle lapsed õppisid väga headele ja headele hinnetele, vanematele, kes alati nõu ja jõuga meie tegemistes abiks olid.

Ainult hindele „väga hea“ õppisid: Renita Priks, Andry Pent, Henry Hiire, Kristjan Jaago, Mia Lota Maasik, Karel Nõmmiste, Joonas Palmisto, Ronald Priks, Kristina Kaasik, Jonete Visnapuu, Andra Rajaste, Hanna Mälton, Maris Nõmmiste, Timo Seppern, Mona Seppern.

Hindele „neli“ ja „viis“ õppisid: Martin Alton, Indrek Beljaev, Joel Henry Visnapuu, Katre Linnas, Kaidi Ohno, Rasmus Kaasik, Teet Beljaev, Birgit Tooming, Adrian Parko, Remo Ojaste, Rasmus Leino, Kailiki Siim, Andris Pent, Holger Toots, Joonas Aru, Andreas Ahlberg, Greete Ojasaar.

Olümpiaadidel ja konkurssidel ning võistlustel osalesid edukalt: Andri Pent, Martin Alton, Kristjan Jaago, Katre Linnas, Kaidi Ohno, Mia Lota Maasik, Karel Nõmmiste, Joonas Palmisto, Rasmus Kaasik, Reno Tikka, Kristina Kaasik, Andra Rajaste, Tony Priks, Maris Nõmmiste, Remo Ojaste, Rasmus Leino, Timo Seppern, Andris Pent, Mona Seppern, Joonas Aru, Kermo Ojaste, Marian Luht, Andreas Ahlberg, Mariann Põldra, Kaspar Kukk, Geido Kägu, Gaidre Kägu, Erkki Sillamaa, Virko Tammemägi, Tiit Beljajev, Kirsti Metus, Kaisa Martõnova.

Sellel õppeaastal valiti ka „Aasta tegija“ viies kategoorias.

Aasta õpilane – Mona Seppern

Aasta sportlane – Kaspar Kukk

Aasta lapsevanem – Anneli Pent

Aasta töötaja – Riina Visnapuu

Aasta õpetaja – Siiri Kanarbik

Lasteaias peeti lõpupidu. Kooliküpsiks kasvasid Sereena Birnbaum, Janette Mattisen, Raneli Orman, Matias Hinnos, Kaarel Gustav Põldmaa ja Andero Siim.

Oli sisukas ja tõine õppeaasta. Suur aitäh lastele, vanematele, vallavalitsusele, hoolekogule, kõikidele headele inimestele. Imelisi hetki meie ettearvatus suves ning rõõmsat meelt ning koostöövalmis hetki uuel õppeaastal.

...Puud annavad käest kätte tuult, käest kätte, ladvast latva tuult. Ja põlvest põlve kestab see-koolirõõm ja koolitee.

(Lehte Hainsalu)

Siiri Kanarbik

Pilt Simuna lasteaia lõpupeolt. Gertu Põldmaa foto.

Simuna kooli lõpuaktus 16. juunil.

KEAT laager pakkus põnevust ja uusi väljakutseid

Väike-Maarja Gümnaasiumi 6. klasside õpilased võtavad traditsiooniliselt osa juba 5. korda üleriigilisest projektist „Kaitse end ja aita teist“ (KEAT). Projekti eesmärk on järjepidevalt õpetada noortele eluks vajalikke ohutusalasid teadmisi, kuidas ohtusid ette näha ning kuidas hakkama saada erinevates hädaolukordades.

Projekti käigus viidi koolis läbi õppeaasta jooksul koolitus 6. klasside õpilastele teemadel: esmaabi, hädaolukordades tegutsemine, liikluskasvatust, vetelpääste, tuleohutus.

Projekt lõpeb igal õppeaastal võistlusmänguga, kus projektis osalenud koolid panevad välja kuni 10-liikmelise esindusvõistkonna ning läbitakse teoreetilistest ja praktilistest harjutustest koosnevad võistlused.

Käesoleva õppeaasta võistluslik Lääne-Virumaa piirkonna lõpulaager „Kaitse end ja aita teist“ viidi läbi Kaitseväge keskpõlügenil Läsas 5-7. juunini.

Väike-Maarja Gümnaasiumi esindasid järgmised 6. klasside õpilased: Berta Viikberg, Jete Hendrika Lood, Krete Hurt, Anette Kasemets, Sandro Palmits, Renee Aava, Mairo Kivipõld, Marek Tealane, Edward Heldur Kurim ja Marko Braust.

Telkimine, soe suveilm, ujumine, hea söök, suurepärase seltskond, kaunis loodus, huvitav laagri toimumise koht, põnev programm – kõik see muutis need laagripäevad sisukaks ja huvitavaks. Esimesel laagripäeval võistlesid õpilased orienteerumises, kus lisaks suurepärasele orienteerumiskohale pidi rakendama ka koolitustel saadud teadmisi. Õpetajate ja juhendajate seekumine polnud lubatud. Sellega oleks kool teenitud hoopis miinuspunkte. Meie kooli õpilased orienteerusid maagilisele 13. kohale. Öhtul esinesid 21 kooli omapoolse koduse tööga – isetegevuskavaga. Teemaks oli „Kaitse end ja aita teist“. Ainsaks piiranguks oli esinemisaeg (3-5 minutit). Meie kooli

õpilased esinesid lauluga „KEAT“.

1. Me ise alles noored oleme - kuuendas klassis alles käime veel.

Aasta õppinud oleme, iseennast, teisi kaitsta oskame.

Ref: Õnnetus kui juhtub, siis me eal ei lahu, ära ei kohku, kokku ei kuku.

2. Vees on suvel olla kohutavalt hea, nii hea, et võid seal möllutades kaotada pea.

Kui kuskil põleb maja, mets või maa, siis kohale tormab me päästetöö brigaad.

Ref:

3. Politseinik-politseinik abiline hea, sinu telefoninumber alati mul peas.

Kurikael kui ründab, politsei sind aitab, liiklusküsimusi lahendada oskab.

Ref:

4. Meie iseennast hoiame, meie teisi ikka aitame, siis kui esmaabi anda on vaja kas siis kui lihtsalt 112 helistada.

Ref:

Järgmisel päeval ootas õpilasi karussellvõistlus, kus võisteldi seekord teadmistes: erinevad viktoriinid, ülesanded. Kõige toredam oli laste jaoks kanuuvõistlus. Eraldi kiidusõnu sai Sandro Palmits osavõtlikkuse ja asjaliku esmaabi andmise oskuse eest ning Marko Braust oli II koha vääriline ratagata vigursõidus. Anette Kasemets kui

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased laagri avamisel. Heili Nõgene foto.

tuletõrjuja tütar oskas oskuslikult kasutada vahtkustutit. Öhtu lõppes diskoga. Öösel kajas üle laagriplatsi aga õhahäire sireen. Õpetaja nägi väga suurt vaeva, et õpilased telkidest sügavast unest üles äratada. Kõik õpilased said üles rivistatud ning jälgida põnevat tuletõrjujate demonstratsiooni.

Laagri viimane päev lõppes põnevat demonstratsioonidega. Laagrilistele tutvustati kaasaegseid tulekustutusvahendeid, kaitsevähelaste relvi ja politseikoeri. Demonstratsioonid lõpetas põnev tempokas Maie ja Valduri vahistamisluu, kuhu olid kaasatud ka politseikoerad.

Laager lõppes piduliku rivistuse ja osavõtjate tänamisega ning üldvõitja väljakuulutamisega. Järgmisel aastal on meil taas uus võimalus sellest projektist osa võtta.

Kristi Põdra

Projekt „Kuula näkki“

31. mai hommikupoolikul kogunes sadakond Laekvere, Simuna, Vajangu ja Kilti kooli 1.-4. kl õpilast Äntu paisjärve äärde, et saada osa Emumäe Arenduskeskuse korraldatavast veeohutusalasest õppepäevast.

Sündmuse eestvedajaks oli Kaur Salus, kes jagas lapsed koolide kaupa gruppideks. Kõik lapsed osalesid neljas tegevuses. Väike-Maarja rahvamaja juhataja Kalevi eestvedamisel mängisime toredaid tähelepanu ja kiiret reageerimist nõudvaid lustlikke mängu. Giid Svetaga käisime külas hülgepoisil, uudistasime kalu ja saime teadmisi Äntu kalakasvatusest. Ujumistreener Mare tuletas lastele meelde, mida peab silmas pidama ja kuidas käituma, minnes veekogu äärde aega veetma. Samuti rääkis ta, kuidas ja kes võib vees hädasolijale appi minna. Kaur ja tuukririituses Meelis tutvustasid kanuu- ja paadisõidu algtõdesid. Lastel oli võimalus ka ise veesõidukitega järel liikumist katsetada. Pärast saiakeste söömist ja teejoomist nägime, kuidas päästjad ümber läinud kanuust inimest päästavad.

Aitäh PAIKile, Emumäe Arenduskeskusele ja Päästeametile, kes meile selle toreda ja õpetliku kevadpäeva korraldasid.

Tiia Lepp

Laagrilised veesõidukitega järvel liikumist katsetamas. Tiia Lepa foto.

Simuna õpilased tähelepanu ja kiiret reageerimist harjutamas. Tiia Lepa foto.

Aegviidu seikluspargis

Simuna kooli 2. ja 3. klass käisid Aegviidu seikluspargis.

Aegviitu läksime rongiga. Kui me kohale jõudsim, pidime natuke jalgsi kõndima, et seiklusparki jõuda. Kui me seiklusparki kohale jõudsim, pidime läbi lugema ühe sildi. Seal olid hoiatud ja nõuanded. Kui kõik oli läbi loetud, siis viskasid kõik lapsed joped ja kotid nurka ja läksid turnima ja ronima.

Pärast turnimist läksime piknikule, siis turnisime edasi. Me turnisime oma turnimised ära ja läksime poodi. Pärast poeskäiku oli veel aega ronida, turnida.

Lõpuks tuligi aeg rongile minna ja sõitsime Rakkesse. Sealt edasi autodega Simunasse.

Oli tore päev!

Andra Rajaste

Simuna Kool, 3. klass

Simuna õpilased seikluspargis. Tiia Lepa foto.

30. mail avati Simunas külmkuivatamisetehas, kus hakatakse külmkuivatama marju, õunu, seeni ja maitsetaimi. Arvet Mägi foto.

Kiltsi kooliaasta oli tegutsemisrohke

Tore ja tegutsemisrohke õppeaasta on jälle otsakorral. Enamik õpilasi on aasta jooksul oma tööülesannetesse tõsiselt suhtunud ning võivad nüüd suverõõmusid nautima asuda.

Meie õpilased on sel õppeaastal agaralt osalenud erinevatel viktoriinidel ning konkurssidel – kodanikupäeva viktoriinil saavutati maakonnas 2. koht

Sagadi Looduskooli viktoriini võitjad. Merje Leemetsa foto.

(8. klassi arvestuses lausa 1.), füüsika-viktoriinil Kajakas üleriigiline 13. koht, 1961 osalejaga informaatikaviktoriinil Kobras 383. koht, Sagadi Looduskooli

Laululinnud. Merje Leemetsa foto.

loodusajakirjade viktoriinil 1. koht – Minna Joor, Reelika Vinogradov, Brigitta Luik, Rohelise Maakonna mälumängusarjas 4. koht – Minna Joor, Reelika Vinogradov ja Carl Zibo – ning 8. koht – Brigitta Luik, Eneli Mägi ja Kevin Tobreluts. Nuputamisvõistlusel Känguru

Käesurumine olümpiamängudel. Merje Leemetsa foto.

osales 17 õpilast ning Metsaviktoriinilt tõi meie kool 23 auhinda. Siinkohal tänan õpilasi ja juhendajaõpetajaid Kati Hiirt, Liisu Tähet, Tanel Kümnikut, Ene Kruvet ja Marje Kerti.

Aineolümpiaadidest sai Kiltsi „käte valgeks“ üle pika aja 5. klassi õpioskustolümpiaadil. Väga hästi läks bioloogiaolümpiaadil – Minna Jooril 2. koht ja füüsikaolümpiaadil – Richard Lättil 2.-3. koht. Ka Reelika Vinogradovi 6. koht füüsikaolümpiaadil on väga hea tulemus. 10 õpilast osales matemaatikaolümpiaadil, parim oli Richard Lätti 7. koht (4. tulemus). Virumaa matemaatikavõistlusel suutsime 8. ja 9. klassi võistkonna välja panna. Ei läinud küll kõige paremini, kuid õpilastel on nüüd tarkust ja kogemust juures. Esmakordselt osales ühiskonnaõpetuse olümpiaadil Carl Zibo, traditsioonilis-

teks võib pidada keemia- ja geograafiaolümpiaadidel võistlemist. Kadri Reimann ja Margo Danilov proovisid jõudu emakeeleolümpiaadil. Virtuaalsel käsitöönäitusel osalesid Andra Arumäe, Carl Zibo, Joosep Joor ja Kristjan Baiduža. Eesti Tööõpetajate Selts valis seitsme parima hulka Joosepi male, sama töö sai ka Tiigrihüppe SA eripreemia (viie parima hulgas). Näitust on kõigil huvilistel võimalik vaadata aadressil www.virtuaalnaitus.ee. Väga heade tulemusteni jõudsid õpilased tänu õpetajate Kati Hiire, Tanel Kümniku, Marje Kerdi, Liisu Tähe, Mari-Vivian Lahe, Mall Võhandu ja Egon Leemetsa tööle.

Uhkust saab tunda ka sportlike tulemuste üle: 3. koht Lääne-Viru algklasside esivõistlustel suusatamises, 2. koht koolinoorte murdmaasuusatamise meistrivõistlustel, 3. koht tüdrukute B-klassi suusatamise teatevõistlusel, 1. koht põhikoolide neljavõistlusel. Individuaalselt saavutas Anu Reimann 2. koha murdmaasuusatamise meistrivõistlustel, Kaarel Andres Kelgo 3.

koha C- ja D-klassi mitmevõistluses, Joosep Joor 3. koha C- ja D-klassi mitmevõistluses, Robin Baiduža oma vanuseklassis 3. koha neljavõistlusel, Nikolai Tšurbakov 2. koha neljavõistlusel ning Kristjan Baiduža 3. koha neljavõistlusel. Suur tänu lastele, õpetaja Helis Manninenile ning treener Urmas Kullasele.

Eespool kirjutatud kokku võttes võib Kiltsi kooli kohta öelda, et vaatamata väiksusele on tegemist tubli, tarmuka ja tugeva põhikooliga!

Lisaks ainealastele ettevõtmistele on kolmel korral kooli esindanud õpetaja Kati Hiire juhendatud näite- ringid. Möisakoolide teatrifestivalil Tõstamaal paistis meie näitetrupp silma hästi välja mängitud noorte suhte- probleeme kajastava etendusega. Samuti on õpetaja Rene Põl- lumaa kahe aastaga pannud meie tüdrukute hääled hõbedaselt helisema ja vorminud neist tõelised

laululinnud, mille tulemusel töid sobiv laulualik ja tõhus töö valla lauluvõistluselt „Popp Tipp Täpp“ Janely ja Birgit Miadzielele esikohad. Õpetaja Liia Allingu tantsutundides õpetatud lapsi oli jõulupeol ja emadepäeval lausa lust vaadata, laste nägudelt võis lugeda rõõmu tantsimisest. Parimad võõrkeeleoskajad osalesid õpetaja Siret Stoltzeni eestvedamisel maakondlikul vene keele päeval. Üle mitme aasta tegutses koolis õpetaja Reeva Johanson juhendamisel inglise keele ring, kus suurimaks ettevõtmiseks oli ingliskeelse „Monopoli“ disainimine. Esimest aastat töötas koolis eripedagoog Riinu Mäik, kes oli nõuga abiks nii õpilastele kui õpetajatele. Tänu kõigile õpetajatele ja ringijuhtidele!

Ka ürituste osas on möödunud aasta olnud rikkalik. Lisaks iga-aastatele

üritustele – kolmele spordipäevale, mille tulemusena punktiarvestuse alusel antakse välja parima sporditüdruku ja -poisi karikas (sel aastal Eneli Mägi, Minna Joor, Kristjan Baiduža ja Carl Zibo), menukale võimlemispeole, kahele edukate ekskursioonile, meeleolukale jõulupeole, isadepäeva ja emadepäeva tähistamisele, „Teeme ära“ talgutele – on kujunemas ka uusi

1. klassi prügielukas. Merje Leemetsa foto.

traditsioone. Eriti osavõturohke oli sel aastal lemmikloomapäev, alustades Crystal Speli akvaariumikalast, lõpetades Marise hobusega, vahele mitmes suuruses kasse-koeri-küülikuid. Põnevust tekitab komöödiateatripäev, kus iga klass saab esitada oma versiooni ühest tuntud muinasjutust. Vanematel klassidel on fantaasialendu tavaliselt rohkem, sel aastal oli lausa raskusi muinasjutu äratundmisega. Emadepäevale pühendatud kõnevõistlus ning isamaaliste luuletuste konkurss on paljudele lastele võimalus esitada oma- loomingut. Ühistes ettevõtmistes osalevad ja saavad esineda kõik õpilased. Mitmendat korda toimus teadmistel ja laial silmaringil põhinev geograafia põrandamäng. Sel aastal oli see lausa koolidevaheline, sest oma võistkonna oli kohale toimetanud ka Simuna kool. Esmakordselt toimus lumememmede ja prügiloomade ehitamise võistlus. Õpilaste hulgas olid väga menukad heavy-metali ja 80ndate aastate stiilipidu, milleks valmistuti nii kunstitudid kui ka kodus ema-isa riidekapis tuhnides.

Huvitava ja kasuliku kogemuse sai koolipere osaledes projektis „Rööpad viivad pärandini“. Võõrustada teiste koolide erinevas vanuses õpilasi, organiseerida neile koolipäev ühtaegu nii traditsioonilises kui ka meelelahutuslikus võtmes oli paras nuputamine, mis andis häid kogemusi ja julgust edaspidisteks sarnasteks ettevõtmisteks. Tänu väärivad nii osalejad kui ka abilis- sed ja põidlahoidjad.

Lemmikloomapäev. Merje Leemetsa foto.

Hoolekogu poolt korraldatud rahuloluküsitlusest selgus, et õpilastele meeldib meie kool, lapsevanemad on rahul õpetamise tasemega ja õpetajatele meeldib nende töö. Ja mida enamat oskab üks koolijuht soovida! Ilusat suve!

Kiltsi Põhikooli direktor
Merje Leemets

Kiltsi kool ETV-s

Viimasel koolinädalal, 29. mail sõitsid kõik edukad õpilased Tallinna ekskursioonile. Esimesena külastati Eesti Televisiooni, kus lapsi tervitasid lastesaadete tegelased.

Giid Mai Mikiver tutvustas õpilastele erinevaid ruume, kus tehakse televisioonisäateid: AK uudiste ruumi, Terevisioon stuudiot, sporditoimetust, lastetuba jt. Õpilased said palju parema ettekujutuse, kuidas saateid tehakse ja milline töö on saadete ettevalmistamine.

Televisioonimuuseumi külastus oli eriti põnev noorematele õpilastele. Lapsed said nuputada, millistest lavastustest tegelased pärit on ja meeldetuletuseks sai vaadata televiisorist lavastusi. Edasi oli erineva tehnika tuba, kus sai uurida, kuidas ilmateadustaja ilma

kaardilt näitab, kuidas mikrofoni kasutada ja ennast kaamera taga hästi tunda. Lõpuks õnnestus lastel Anu Vältalt autogrammi võtta.

Teise poole ekskursioonist moodustas vanalinnas asuva Martsipanigalerii külastamine. Väga põnev koht! Näitus martsipanist valmistatud asjadest ajas silmad kirjuks. Esmalt tutvustati, kuidas martsipani tehakse ja siis sai juba iga õpilane endale vahva kujukese voolida ja toiduvärvidega kaunistada.

Kõigil oli võimalus ronida ka Olevite kiriku torni. Sealt avanevas vaates oli peaaegu kogu Tallinn näha.

Õpilased jäid ekskursiooniga väga rahule. Kõik said juurde teadmisi ja põnevaid elamusi.

Marje Kert

Edukad ETV-s. Merje Leemetsa foto.

Rahvusvaheline konkurss oli Kiltsi õpilastele edukas

Kiltsi koolist osales rahvusvahelisel loomekonkursil „Morskoi venok slavõ“ kaks õpilast luuletustega admiral A. J. von Krusensterni teemal. 8. klassi õpilane Minna Joor saavutas 1. koha ning 7. klassi õpilane Brigitta Luik saavutas laueraaditiitli. Minnat ootab auhinnaks

juuli alguses 5-päevane reis Sankt Peterburgi.

Kiltsi kooli 5. klassi õpilane Joosep Joor pälvis tehnoloogiakunni valmista- tud male eest vabariikliku tunnustuse Tiigrihüppe Sihtasutuse ja Eesti Tööõpetajate Seltsilt.

Kiltsi lasteaiarühma tänu

Väike-Maarja lasteaias Kiltsi rühma lapsed ja õpetajad tänavad lapsevanemaid:

**REIN ja REELIKA MÖLDRET,
KATRIN JÄRVAMÄGI;
ÖNNELA KUUSEMÄED,
bussijuht URMAS KULLAST,
tädi VIRVET Liivaküläst
ja soovivad kõigile päikselist suve!**

Kiltsi kutsub loomelaagrisse

Huvilistel on võimalus osaleda augustikuus Kiltsi käsitöölases loomelaagris.

5.-10. augustil töötab XXXIV loomelaager

- maal
- kamee-ehe
- puutöö
- siidimaal

Täpsem info: <http://www.v-maarja.ee/loomelaager/info.htm>

Juunikuu, jaanikuu, esimene tõeline suvekuu

Ka koolide lõpetamiste kuu, nii põhi-, kesk- kui ametikoolides.

Esimene suvekuu algas Pandivere päevade pidustustega ja naisekandmisvõistlustega 1. juunil. Kalendrites on märges, et ka lastekaitsepäev on samal päeval. Jätaksin üksikasjalikuma (päev-päeva järel) loetelu seekord ära ja nimetaksin kõige tähtsamaid. Eks iga kalendrikoostajal ole ka omad eelistused. Enamusel peaks aga kõige tähtsamad olema ära märgitud.

Eesti rahvusvärvid on saanud alguse 29.09.1881. aastal kui sinimustvalge võeti Eesti Üliõpilasseltsi värvideks. Seltsi lipp pühitseti Otepää kiriklas 04.06.1884. a. Esimest korda esineti selle lipuga kui rahvuslipuga 01.11.1905. a. Riigilipuks kuulutati sinimustvalge 27.06.1922. a.

Landeswehri sõda (vt EE V, lk 395), osa Eesti Vabadussõjast – Eesti sõjaväe (s.h Läti brigadi) võitlus 05-06 – 03.07.1919 baltisaksa Landeswehri (Saksa maakaitsevägi) ja seda toetavate Saksa vabatahtlike vastu. Läti tegelik valitseja oli Saksa kindral krahv R. von der Goltz, kes oli 22. mail 1919 vallutanud Riia. Eesti väed koos lätlastega olid puhastanud Põhja-Läti Punaarmee väeosadest. Sakslased aga nõudsid, et Eesti lõpetaks Põhja-Läti okupeerimise. Kokkupõrge vallandus 5. juunil. Esialgu eestlased taandusid ja loovutasid Cesise. Läbirääkimised Antandi riikide vahendusel nurjusid ja algas Võnnu (Cesise) lahing, mis kestis **19.-22. juunini**.

Raundiviisil võitles 1900 meest ja relvastus – 350 kuulipildujat ja 64 kuulipildujat ja miinipildujat. Eesti vägedes 8000 meest ning 250 kuulipildujat ja 37 suurtükki. Eestlased mürdsid Saksa rindest järk-järgult läbi ja õõl vastu 23.06. tunnistas R. von der Goltz lüüasaamist ja taandus. Eesti vägi läks 23.06 üldpealetungile ja vallutas Võnnu (Cesise). Seda päeva – **23.06 hakati tähistama Võidupühana** – nii kuni 1940. aastani ja uuesti pärast taasiseseisvumist. Relvarahu saavutati Antandi vahendusel 03.07 ja sakslased sunniti Lätist lahkuma. Eesti kaotas lahingutes surnutena 310 ja haavatutena 1126 meest ning sakslased vastavalt 400 ja 1500 meest.

Juuni algupoolel 1988. a. algasid n-ö öölaulupeod, mis lõpuks aitasid kaasa Eesti taasiseseisvumisele. (Isamaa kalendris – **10.06.1988 – laulev revolutsioon**).

14. juunil – leinapäev. Sellel päeval mälestame ja leiname 1941. a läbi viidud suurvõimude ohvreid, kõikide küüditamiste ohvreid, hukkunud poliitvange ja kõiki Eesti vabaduse eest langenud sangareid (E. Tarto sõnavõtust 2007. a). Kokku viidi Venemaale (põhiliselt) üle 10 000 inimese. Ellujäänud oli umbes 4000. Punavõimurite plaanis oli veelgi jätkata küüditamisi, kuid vahele tuli sõda, mis algas 22. juunil 1941. a. Küüditamisel ei halastatud lastele, naistele ja vanuritele. Mehed eraldati peredest ja rõhuv enamus neist hukkus (arvatavasti lasti maha nn troika otsusega). Küüditamiste plaanid oli koostatud juba MRP lepingu järgselt ja pärast juunipööret (21. juunil 1940) algasid arreteerimised (1940-41 arreteeriti umbes 8000 inimest). Seoses sõja algusega ja juba varem varjasid paljud (peamiselt mehed) end metsades ja haarasid relvad, et võidelda partisiandena (metsavennad).

Ligi 20 aastase töö tulemusena on koostanud raamatu „Võimatu vaikida“ autor Hilda Sabbo väga ülevaatliku sa-

lastatud dokumentide kogumiku, kust selgub, kuidas Moskva emissarid eesotsas A. Ždanovi ja V. Botškarjoviga kavandasid Eesti riigi lammutamist.

Memento Liidu Teatajas 2008. a juunis tehti ettepanek kaardistada kõik 1941. a ja 1949. a küüditamiste koondamiskohad, hooned, kust sai alguse sõit Siberisse ja CD-vormis põlistada järeltulevatele põlvedele Lääne-Virumaalt Siberisse küüditatud eestlaste elulood koos fotodega.

Euroopa Pagulaste ja Väljasaadetute I kongressil Triestis 22.-31.03.2005. a võeti vastu deklaratsioon, kus rõhutati kogu Teises Maailmasõjas ja selle järgselt tehtud ülekohtu tunnistamise,

das koduküla põlema panna. Aga üks Väike-Maarja mees (kas oli Rosenbergi nimeline) tegigi nii (pani ka oma maja põlema).

1941. a juulikuul alguses põgenesid Virumaale Lõuna-Eesti lahingutes metsavendade ja sakslaste poolt räsitud hävituspataljonlased ja miilitsad. Üsna ruttu (26. juulil) pärast sõja puhkemist oli Virumaal moodustatud ustavatest partei- ja komsomoliliikmetest hävituspataljonid. Nad olid marodöörid, kes röövvisid (haarangutel) talusid, tapsid ja põletasid. Seda kinnitab ühe (küllap ka teiste paikade mälestuste kogumikud) miilitsa mälestuste raamat (või kaust).

Johannes Varesse valitsus. Foto Mart Laari raamatust „Eesti Teises maailmasõjas“.

heastamise ja hüvitamise nõuet.

Väga pikad ja põhjalikud nimekirjad on kogumikus „Lääne-Virumaa elanikkonna kaotused okupatsiooniaastatel“ (Rakvere, 1996. a). Väike-Maarja vallas (või ka kihelkonnas) arreteeriti 1940.-42. a 42 inimest (osa ka naised), paljud (ligi pooled) hukati või surid vangilaagrites, oli tagasituli, aga ka teadmata kadunud. Eraldi nimekiri on metsavendadena 1940.-41. a tegutsenutest, kelledest enamus pääses. 1941. a 14. juunil küüditati 26 (või 28), ka jälle enamus naised, lapsed ja vanurid. Sundmobilisatsiooniga viidi 1941. a N. Liitu 65 meest, neist 30 tuli tagasi või pääses Läände, ülejäänud, langesid, ei tulnud tagasi või jäid teadmata kadunuks. Ülejäänud nimekirjades: metsavennad 1944-50 (28 nime), arreteeriti alates 1944. aastast 100 inimest ja küüditati 173 inimest. Väike-Maarja valla (või kihelkonna) nimekirjad koostas Ellu Moisa.

Avanduse valla kohta on nimekirju vähem ja on ka vigu.

Väga kurb pilt on aga Rägavere vallast, kus 1941. a (ja 1940. a) arreteeriti 22 meest ja kõik hukati või surid vanglas ning lisaks küüditati 2, kes jäid teadmata kadunuks. Mobilisatsiooniga viidi N. Liitu 40 meest ja kõigi nime järel on märges: teadmata kadunud.

Pikemalt peaks kirjutama hävituspataljonide tegevusest. Sinna värvati ka sundkorras ja metsavendade kätte satudes halastust polnud (armu ei antud) ja paljud süütd lasti ilma pikemalt arutamata lihtsalt maha. Naaberkülalt Kurtnalt pärit mees läks kaasa juunipöörajatega ja kõrgema võimu poolt korralduste mittetäitmise pärast ähvar-

Ka Läti hävituspataljonlased ja miilitsamehed jätsid Virumaale oma veriseid jälgi (üsna tõene on Rägavere valla meeste mahalaskmine just nende „teenne“ – asi vajab täpsustamist). Pikemalt saab lugeda Herbert Lindmäe raamatust „Suvesõda Virumaal“. Samas raamatus on ka lugu Avanduse valla Täitevkomitee esimehe Hugo Vettiku surmast. Viimane tahtis Kurtnal oma pere evakueerimiseks piimaühistu autot, mida ei saanud. Siis ähvardas Kurtna küla põlema panna (ühe vanema mehe jutu järgi pärast seda, kui talumehed keeldusid hobuseid Punaarmeele andmast). Metsavennad said seda teada ja nende juht G. Vainola koos kahe mehega (K. Lepiksaar ja Sillamaa) sõitsid jalgratastega Simuna surnuaia juurde, kus avasid tule auto pihta, kus olid Vettik ja 2 miilitsat. Üks miilits ja Vettik said surma (mõnedel andmetel suri haavadesse). Taga sõitnud buss hävituspataljonlastega pöördus tagasi. Olen kuulnud ka teistsugust lugu, kus nad olevat peale tunginud läbi surnuaia ja metsavennad põgenesid Kurtna poole. Teine lugu on Bernard-August Rosenbaumist, kes oli Vao valla sekretär ja Rakvere Ringkonnakohtu esimees (sünd 1913. a ja sakslased hukkasid ta 23.08.1941. a). Kui õige on see lugu, et ta tegutses koos hävituspataljonlastega Väike-Maarja põletamisel (ka enda maja) – hea oleks, kui keegi kohalikest ja selle sündmuse pealtnägija oskaks kirjutada ajalehe toimetusse või muuseumile.

Harjumaal on tuntud Kautla lahing(ud), kus Erna rühm ja metsavennad päästsid väga palju põgenikke. Lõuna-Eestisse jõudsid Saksa väed va-

rem, lahingud toimusid 4. juulil Liivamaal ja Põltsamaal, 10. juulil ülestõus Tartus ja Emajõe lahingute algus, 6. juulil Laiuse, 7. juulil Rannametsa ja 9. juulil Ulila lahing.

Taganemisel lasi Vene sõdur minu kodukülas Võiveres maha Seppo pereema ja tütre ning Võivere tuuleveskis (Pildi tol ajal) sai raskelt haavata naaberküla noor naine (suri hiljem – ilmselt veremürgitus) – möödasõitev (taganev) tankett tulistas veski ukse pihta.

Varasematest juunikuul sündmustest on enamusele meist tuttav Pudi-veres sündinud kirjanik Eduard Vilde teos „Mahtsa sõda“ – **14.06.1858.** a sündmuste kajastamine. Tsaariarmee

res). Kooliajast Rakveres on meeles, kui läksime Pagu soo peale metsa. See oli pärast diktaator Stalini surma 1953. a. Järgmisel aastal oli juba lubatud ja toimus üks suurem jaanituli Vallimäel.

15. juunil 1920. a võeti vastu Eesti Vabariigi Põhiseadus.

26. juunil 1941. a kuulutas Soome N. Liidule sõja (lätikusõda), et võtta tagasi Talvesõjas kaotatud alad.

29. juunil – Peetripäev.

30. juunil 1632. a asutati Tartu Ülikool (Rootsi aeg).

Enne heinatega algust toimusid talude ajal sõnnikuveo talgud. Ühest sellisest talgust on meeles, kui viimase voori järel algas võiduajamine, et mitte si-takiiniks (viimane kojujõudja) jääda. Jõudsin endast veidi varemast tüdrukust ennem kodu-õue ja tema muidugi lasi pisaratel voolata.

Enne jaanipäeva tehti tavaliselt koduõlut. Selleks idandati teravili (harilikult oder, aga ka rukis ja nisu). Idandati 48-80 tundi vees leotatud teri (umbes 12-15°C) 6-10 päeva. Leotatud terad olid meil kodus tagatoota põrandal ja neid kasteti aegajalt ning keerati ringi. Järgnes läbi pressu terade laskmine ja siis segati veel jahuga, pandi kerkima (nagu leivateol) ja plekkpannidega leivaahju. Kui taigen oli küps, siis valati pan-nidest tünni, kuhu olid varem kuumutatud restid ja puhtad õled laotud ning vesi peale. Kui õllemaat (tünn) sai tühjemaks, valati jälle kaevust vett peale ja siis juba kalja joodi heinajärgi (ja võimalik, et ka rukkilõikuseni augustikuu algul välja).

Etteruttavalt ka juulikuul alguse sündmustest. Järgmisel, 2014. aastal toimub üldlaulu- ja tant-supidu just sel ajal. Ja paljudele jällegi on tuttavad laule – üks lauljate poolt armastatuim on „Ta lendab mesipuu poole“, „Hing, oh hing, sa raskel aal“.

Head jaanikuud, heinakuud ja loodame, et seitsmევნნapäeval (10. juulil) ei saja, või kui, siis õige vähe. Vanasti öeldi, et kui saab hobuse selga hüpata kuiva nahaga, siis ei saja seitset nädalat.

Jüri Kalvet

Kutsume sündmuste kalendri koostamisele

Teeme ettepaneku, et 2013/14. hooaja ja 2014. aasta kultuuri-, haridus- ja spordivaldkonna ühise sündmuste kalendri koostamine ja arutelu toimuks nõupidamisel 5. septembril kell 18 Väike-Maarja seltsimajas.

Nõupidamisele on oodatud nimetatud valdkondade asutuste, klubide, ringide, seltside esindajad ja kõik asjast huvitatud inimesed.

Täiendav info augustikuu vallahehes.

**Aare Treial
Kalev Pärtelpoeg
Auli Kadastik
Ilve Tobreluts**

B vanuseklassis jõudsid korvpallipoisid Eesti meistrivõistluste pronksmedalitele

Eesti poiste B-vanuseklassi korvpalli-meistrivõistlustel läksid Virumaa PK poisid pronksmedali peale peetud koh-tumises vastamisi Audentese SK võist-konnaga.

Esimesel veerandajal tallinlaste juh-timisel kulgenud mängu saabus mur-rang teisel veerandajal, mille Virumaa PK poisid võitsid 24:10. Saavutatud edu suudeti hoida lõpuvileni. Tulemuseks virulaste võit skooriga 67:62 ja tasuks Eesti MV pronksmedalid.

Väikemaarjalastest mängisid tree-

ner Vaido Rego juhendamisel Eesti poiste B-vanuseklassi meistrivõistlus-telt pronksmedali võitnud Virumaa PK võistkonnas Sten Saaremäel, Ander Talu ja Henri Matikainen.

Pronksimeeskonda, kus enamik mängijatest lubatust aasta või kahe võrra nooremad, kuulusid lisaks väike-maarjalastele Ken Kuber, Sten Kuber, Fred Liivak, Randel Rainer Lille, Martin Metsis, Kristofer Veismann, Sten Kūs-maa, Priit Laast ja Kenert Müür.

Rohkem infot: <http://www.basket.ee>

Vaido Rego tunnistati Eesti parimaks poiste korvpallitreeneriks

Eesti korvpallihooaja lõpetamise käi-gus tunnustati 2012./2013. hooaja sil-mapaistvamaid korvpallureid ja tree-nereid.

Parimaks poiste treeneriks tun-nistati lõppenud hooajal Vaido Rego, kelle juhendamisel jõudsid U14 va-nuseklassi poisid tänavu Euroopa tippu, tehes sellega ka Eesti korvpal-li ajalugu.

Väike-Maarja ja Virumaa Pallimän-gude Kooli treenerina on Vaido viinud nii Eesti kui Euroopa eakaaslaste tipp-mängijate hulka ka Väike-Maarja korv-pallipoisid.

Võime tunda siirast heameelt, et Vai-do Rego aastatepikkust pühendumust ja tulemuslikku tegevust on märganud kaugemalgi ning oleme rõõmsad, et meie õpilastel on võimalik treenida nii hea tasemega treeneri juhendamisel.

Palju õnne Sulle, Vaido, ja jätkuvat tegutsemistahet!

Vaido Rego pühendunud treenerina mängu käiku jälgimas ja vajadusel sekkumas.

Ilve Tobreluts

Pandivere päeva võistlustest

Pandivere päeval toimusid ka erinevad spordivõistlused.

PAARISKORVPALL

Võistlusest võttis osa 6 võistkonda. Kolm parimat olid:

- 1. Terrokas
- 1. BC Kopli
- 2. Jogort

LASKEVÕISTLUS „Põdrajaht“. Osa-les kokku 31 võistlejat.

- Kolm paremat naist olid:**
- 1. Maris Valtin
 - 2. Jane Leemets
 - 3. Janely Lõomets

- Mehed**
- 1. Kaido Osman
 - 2. Gert Raidla
 - 3. Kalle Pohlak

SAAPAVISKAMINE

Osales 13 võistlejat. Parimad olid:

- Naised**
- 1. Ülle Nirk
 - 2. Kaili Kalvik
 - 3. Maire Liivak

- Mehed**
- 1. Raul Veia
 - 2. Aare Treial
 - 3. Raul Oja

KÄESURUMINE

Osales 7 võistlejat. Kolm paremat:

- Naised**
- 1. Maili Tammbaum
 - 2. Gaide Ilves
 - 3. Anne

- Mehed**
- 1. Raul Veia
 - 2. Kalle Piirioja
 - 3. Margus Kesler

Ants Rikberg

Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklu-bi juhatuse esimees

Harjuta Terviseks!

14. juuni seisuga on osaluskordi kogunenud 2795.

1. Annela Laidre (Väike-Maarja) 185 ok, 18 bp. 2. Ene Aabo (Väike-Maarja) 181 ok, 18 bp. 3. Heino Lambing (Väike-Maarja) 171 ok, 17 bp. 4. Öie Lambing (Väi-ke-Maarja) 169 ok, 16 bp. 5. Geidi Kruusmann (VMG) 133 ok, 13 bp. 6. Viivi Kahr (päästekool) 105 ok, 10 bp. 7. Viia Kiik (Väike-Maarja) 100 ok, 10 bp. 8. Mare Soovik (Maiximar) 94 ok, 9 bp. 9. Halar Klaas (Väike-Maarja) 92 ok, 9 bp. 10. Tuuli Saksa (VMG) 81 ok, 8 bp. 11. Malle Kask (Väike-Maarja) 74 ok, 7 bp. 12. Aino Saaremäel (Väike-Maarja) 72 ok, 7 bp. 13. Mall Lepiksoo (Väike-Maarja) 66 ok, 6 bp. 14. Reet Soidla (Väike-Maarja) 65 ok, 6 bp. 15. Kessu Sulev (Simuna) 54 ok, 5 bp. 16. Riina Jalast (VMG) 47 ok, 4 bp. 17. Marje Pomerants (Väike-Maarja) 40 ok, 4 bp. 18. Kert Jurtom (Väike-Maarja) 38 ok, 3 bp. 19. Aino Aren (Väike-Maarja) 32 ok, 3 bp. 20. Birgit Villo (Väike-Marja) 30 ok, 3 bp. 21. Lehte Tints (Väike-Maarja) 27 ok, 2 bp. 22. Sirle-Inga Kuldväli (Väike-Maarja) 27 ok, 2 bp. 23. Silva Salla (Väike-Maarja) 26 ok, 2 bp. 24. Margus Salla (Avispea) 21 ok, 2 bp. 25. Terje Ruuben (FIE) 21 ok, 2 bp. 26. Airi Einsalu (Maarjalill) 19 ok, 1 bp. 27. Olga Buht (Väike-Maarja) 19 ok, 1 bp. 28. Raili Kõöp (Väike-Maarja) 18 ok, 1 bp. 29. Ira Münter (Ilmandu) 18 ok, 1 bp. 30. Kaja Salla (Avispea) 18 ok, 1 bp.

Maadlusklubi hooaeg oli edukas

Väike-Maarja RSK maadlejad lõpetasid oma hooaja 4. juunil traditsiooniliselt Georgi söögitoas üheskoos torti ja kringlit süües. Võeti kokku möödunud hooaja saavutused ja tunnustati tubli-

Ühispilet maadlejate eduka hooaja lõpuürituselt.

maid maadlejaid ning lapsevanemaid, kes on aidanud maadlusasja edendada.

Hooaeg oli edukas. Osaleti 40 võist-lusel: 18 võistlust klassikalises maad-luses, 13 võistlust vabamaadluses, 7 võistlust sumos ja 1 korea maadluses. Hooaja jooksul võttis võistlustest osa 31 noormaadlejat, tulemuseks kokku 140 medalit.

Eesti meistrivõistlustelt toodi 42 medalit.

Hooajast kokkuvõtteid tehes kuulu-tati välja klubi parimad kuues kategoo-rias.

Parim maadleja

- 1. Jevgeni Hamidžanov
- 2. Holger Toots
- 3. Andris Pent

Parim naismaadleja

- 1. Liis Järvamägi
- 2. Anni Pent
- 3. Jonete Visnapuu

Parim noormaadleja (poisid)

- 1. Joel Visnapuu
- 2. Kristjan Jaago
- 3. Karel Nõmmiste

Parim noormaadleja (tüdrukud)

- 1. Jonete Visnapuu
- 2. Károly Seemann
- 3. Maris Nõmmiste

Parim sumotaja (poisid)

- 1. Romel Seemann
- 2. Sven Zubarev
- 3. Jörgen Kivila

Parim sumotaja (tüdrukud)

- 1. Károly Seemann
- 2. Anni Pent
- 3. Liis Järvamägi

1. juunil toimus Tartus rahvusvahe-line G. Hackenschmidt mälestusvõist-lus kreeka-rooma maadluses. Väike-Maarja rahvaspordiklubi maadlejate tulemused:

- 1. koht – Liis Järvamägi

- 3. koht – Jörgen Kivila
- 5. koht – Jarko Visnapuu

6.-7. juunil toimusid Frankfurdis maailmameistrivõistlused Korea võö-maadluses Ssierum.

Eesti oli esindatud nelja sportlase-ga.

Naiste arvestuses esindasid Eestit Väike-Maarja rahvaspordiklubi noor-maadlejad **Liis Järvamägi** (Tamsalu

Anni Pent ja Liis Järvamägi ssierumi MM-võistlustel.

Gümnaasium) ja **Anni Pent** (Rakvere Realgümnaasium).

Kõvas konkurentsisis jäid mõlemad tüdrukud jagama 5.-7. kohta.

Lembit Kalter
maadlustreener

Gümnaasiumi 10. klassi riigikaitse laager

Väike-Maarja gümnaasiumi 10. klass õpib juba aastaid riigikaitset, millest esimene pool on teoreetiline ja teine pool praktiline, mis viiakse läbi laagris. Lõppenud õppeaasta lõpus toimus sel-line laager Rutjal.

4. juuni hommikul kogunesid õpila-sed kooli juurde, et sõita bussiga Rak-vere külje all olevasse Tõrmasse. Seal asub Kaitseliidu Viru Maleva majan-dusosakond, kus õpilastele anti selga kaitseväe vorm ja terve klass varustati muu laagris vajamineva varustusega. Seejärel algas kaitseväe transpordiga sõit Rutja poole. Laagris oleku päeva-kavva mahtus kaitseväe taktika õppimi-ne, püssist laskmine, maskeerumine, üksikvõitleja liikumine maastikul ja orienteerumine.

Põnevaks kujunes öine häire, kus oli vaja pärast signaali kõlamist telgist

kiiresti välja tulla ja kogunemiskohta suunduda. Sellega saadi üllatavalt kii-resti hakkma. Meie kõhutäie eest hoo-litses Viru Maleva Naiskodukaitse.

Teise päeva õhtul pärast sööki pani-me asjad kokku ja suundusime autoga Porkunisse, kuhu jäime teiseks ööks laagrisse. Öhtuseks külaliseks oli meil Hanno Tamm, kes rääkis õpilastele Por-kuni lahingust ja selle tagamaadest.

Õhtu lõppes lõkkeõhtu ja grillvors-tide söömisega. Mõlemal ööl oli meil välja pandud öövalve, kelle ülessanne oli valvata ülejäänute öörahu. Kolman-da päeva hommikul pidime ise söögite-gemisega hakkama saama. Kõigile õpi-laste jagati välja kuivtoidu komplektid ning nad pidid ise sellest piirituslambi ja kateloki abil söögi valmis tegema. Pärast seda panime laagri kokku ja al-gas sõit kodu poole.

Ants Rikbergi foto.

Ürituse kordaminekule aitas kaasa ka väga mõnus ilm. Suur tänu Margit Vaarmale, Ilmar Leemetsale ja Jaanus Raidlole, kes laagri kordaminekule kaa-sa aitasid.

Ants Rikberg
gümnaasiumi riigikaitse õpetaja

Gümnaasium osales ööjooksul

7. juunil toimus Rakveres juba kolman-dat korda Eesti Ööjooks. Ööjooksu raa-mes korraldatud Eesti Ööjooksu kooli-konkursil “Ööjooksu Tegija 3” saavutas Väike-Maarja Gümnaasium keskmise suurusega koolide kategoorias tubli teise tulemuse.

7. juunil vallutas Rakvere tänavad 130 Väike-Maarja Gümnaasiumi õpi-last ja töötajat, see on 32% õpilaste ja

personaliga koguarvust. Osalejaid jagus kõigile kolmele kavas olnud distantsile – 21,1 km, 10 km ja 5 km.

Suur tänu M.K. Reis-X OÜ-le, kes toetas meie osalussoovi soodsa trans-pordiga Ööjooksule.

Suur aitäh kõigile osalejatele. Koh-tumiseni järgmisel Ööjooksul!

Tuuli Saksa

Anet Veia ja Hannamari Soidla 9.b klassist.

Augustis on tulekul Struve kaare matk

24. augustil kell 11.00 algab III matk Struve kaarel. Suundutakse UNESCO maailmakultuuripärandisse kuuluva Struve meridiaanikaare Simuna-Või-vere baasjoone Simuna otpunkti (Katkutulba) juurest Võivere ots-punkti juurde.

Kui eelmise aasta matka ajal oli või-malik uudistada Võivere otpunkti uut uhket tähist - klaaspüramiidi, siis see-kord pakub vahest enim huvi püramiidi kõrval asuv Võivere tuulik, mis on vahe-peal saanud väärrika ilme. Tuulikule on paigaldatud pea ja tiivad ning see näeb nüüd väga suursugune välja.

Matkalised kuulevad fakte Struve te-gemiste kohta ning uutest arengutest Põhja-Jäämerelt kuni Izmailini kulgeva

Struve meridiaanikaare tähistamisel erinevates riikides.

Pererahvas on valmisis matkajaile tutvustama tuuliku restaureerimistöo-de käiku ja rääkima sinna plaanitavast Struve-Tenneri muuseumist.

Kaks esimest matka on käidud möö-da teed Simunast Võiverre. Vahest õnnestub tänavu matka korraldajail tähistada ka baasjoone punkte ja või-maldada matkajail jälgida baasjoone kulgemise teekonda täpsemalt. See muudaks matka huvitavamaks ja põne-vamaks ning rikastaks ka teadmisi.

Matk teeb peatuse Simuna kiriku juures, sest oli ka Struve mõõdistamis-aegadel kirikuga seotud. Soovijail on võimalus heita kirikutornist pilk ümb-

ruskonnale.

Struve kaare matkatraditsioon sai alguse 2010. aasta sügisel Võivere ots-punkti asukohas rohke osalejaskonna-ga toimunud tööpäeva käigus, kui Eesti Geodeetide Ühingult tuli ettepanek kujundada mõne igal aastal toimuva ja mõlemaid otpunkte hõlmava ürituse traditsioon, kuhu kaasataks ka laiemat üldsust. See annaks põhjust UNESCO kultuuripärandisse kuuluvaid objekte sagedamini laiemalt tutvustada ning Struve tegevusest ja selle olulisusest tihedamalt juttu teha.

Kõik huvilised on oodatud matka-le osalema!

Ilve Tobreluts

ISSN 1736-9851

9 771736 985015

Müüa kahetoaline korras, rõduga
korter Triigis II korrusel.
 Aknad ja rõduuks vahetatud.
Info tel 528 9502

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00
 Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
 EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>. Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
 Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450. Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et> Kilti osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub igal teisipäeval kell 18.00 Kilti raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.
 Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlike vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusarve
nr 221050284862 Swedpangas,
kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

Surnuaiapäevad 2013. aasta suvel

22. juunil kell 11.00 Simuna kalmistul.
21. juulil kell 12.00 Väike-Maarja vanal kalmistul.
 Kaasa teenib pasunakoor, soovi korral mängib eraldi mälestamiseks. Lähkunute mälestamise sooviga pöörduda surnuaiapäeva hommikul kell 10-11.30 kirjutajate lauda. Info tel 517 6965

BORKHOLM EHITUS OÜ

•Katusetööd •Fassaaditööd •Siseviimistlus •Üldehitus
 •Müüritööd •Ehitusmaterjalid •Raamatupidamisteenus

Tel. 51 82 940

borkholmehitus@gmail.com

**Kooli talu võtab
 rendile või ostab
 põllumaad
 Väike-Maarja vallas.**

Priidik Preem, tel 5801 6368
Matti Preem, tel 529 8037

**MAARJAILU
 UUS JUUKSURISALONG**

Väike-Maarjas, Ravi 1A
 avab uksed **1. juulil kell 12.00**
 Teid teenindab
juuksur Sandra Kullas
Tel 5322 9228; 325 5636

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:
 Väike-Maarja Vallavalitsus,
 Pikk 7, 46202 Väike-Maarja,
 tel 329 5750, www.v-maarja.ee
Toimetaja: Ilve Tobreluts
Toimetuse kolleegium:
 Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa,
 Reet Eesmäe, Hans Kruusamägi.
 Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5.

kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil:
ilve.tobrelutsu@v-maarja.ee, tel 329 5759.
 Toimetuse võib tekstide lühendada.
 Toimetuse ei vastuta reklaamide sisu eest.
Trükitud:
 Trükikoda TRÜKIS AS,
 Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.
 Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal.
 Tiraaž 1000 eksemplari. Tasuline 0,20 eurot

Müüme

Kadila puidutööstuses

kütteklotse

40l kott / 1 euro

Ostja transport.

Info tel 5667 2675

Ostan

PARIMA HINNAGA
seismajäänud kodumasi-
naid/elektronikat, auto-
romusid, tsikleid, põllu-
tehnikat, rattaid, tööriistu,
metalli jne.

Transport, äravedu,
 demontaaž **TASUTA.**
Info tel 5894 7301

Tartu mets

Ostab

metsakinnistuid
kõikjal Eestis, ka saartelt
Teeme teile parima hinna
Küsi julgelt pakkumist
www.tartumets.ee

tel 555 77 007

Kohalik põllumees
**võtab
 rendile
 või ostab
 põllumaid.**

Headel
 tingimustel hea hind.
 Soovi korral
 ettemaks.

Kontakt **Rein Miller**
 telefonil **5392 6640**

**Ostame kasvavat metsa,
 põllumaad ja metsakin-**
nistuid hinnaga kuni
10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla
tehtud raietega või aset-
seda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

*Ärgu aastad olgu vaevaks,
 hoopis aardeks eluteel.
 Selge olgu õnnetaevas,
 rõõmus mälestustest meel*

Juuli

99 Lucie-Melitta Talvi - 16. juulil
 94 Richard Pau - 20. juulil
 93 Erna Raidma - 17. juulil
 90 Selma Karming - 31. juulil
 89 Leida Sirgmet - 18. juulil
 88 Hilda Naggel - 13. juulil
 87 Hildegard Võsumets - 12. juulil
 85 Juline Kasepere - 4. juulil
 84 Uno Vildersen - 8. juulil
 84 Ellen Mets - 28. juulil
 83 Linda Maripuu - 6. juulil
 83 Vambola Ömmik - 21. juulil
 82 Valve Ehatamm - 25. juulil
 82 Ants Haasma - 30. juulil
 81 Aime Mustasaar - 8. juulil
 81 Helvi Aun - 9. juulil
 81 Juta Haasma - 13. juulil
 81 Luule Eelmaa - 16. juulil
 80 Susanne Esinurm - 17. juulil
 75 Ülo Alber - 7. juulil
 75 Agnes Graff - 9. juulil
 75 Raivo Pello - 29. juulil
 75 Maimo Enoja - 30. juulil
 70 Ulli-Elderite Linnaste - 5. juulil
 70 Reet Rohtmets - 10. juulil
 70 Endel Vaimel - 11. juulil
 70 Mare Soovik - 19. juulil
 70 Karin Linnäa Tamm - 27. juulil

August

94 Meta-Marie Põime - 5. augustil
 91 Ellen Treial - 7. augustil

91 Michail Metelitsa - 18. augustil
 89 Anna Nirgi - 6. augustil
 88 Anna Pakkonen - 15. augustil
 86 Olga Metelitsa - 18. augustil
 86 Ellen Kuntor - 21. augustil
 86 Helgi Meidla - 23. augustil
 85 Leida Kask - 21. augustil
 85 Eha Jõgi - 23. augustil
 84 Hans Kert - 22. augustil
 84 Erich Metspõld - 30. augustil
 83 Ingrid Tammus - 15. augustil
 82 Valve Pärn - 6. augustil
 82 Eldor Sirel - 6. augustil
 82 Juno Alliku - 14. augustil
 82 Õie Ehasu - 25. augustil
 81 Kalju Janson - 11. augustil
 80 Heldur-Eugen Siim - 5. augustil
 80 Eha Sein - 08. augustil
 80 Miralda Uuli - 18. augustil
 80 Veliida Sorgus - 26. augustil
 80 Lidia Lepiksaar - 28. augustil
 75 Elvo Vambola - 3. augustil
 75 Heinar Leon - 15. augustil
 75 Ira Vöhmaste - 19. augustil
 75 Tamara Ruttu - 19. augustil
 75 Arnold Tealane - 24. augustil
 75 Ago Kangur - 26. augustil
 70 Anne-Liis Talu - 1. augustil
 70 Laine Kadak - 5. augustil
 70 Vincent Altdorf-Altrov - 7. augustil
 70 Reet Kivistik - 8. augustil
 70 Malle Kinkman - 8. augustil

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Kevin Õim – 14. mail
Elina King – 5. juunil
Andri Talpsepp – 7. juunil

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Mälestame sõprusvalla Kaarma vallavanemat.
 Avaldame sügavat kaastunnet

Margus Mägi

traagilise hukkamise puhul tema perekonnale,
 lähedastele, sõpradele ja Kaarma vallale.
 Seisame leinas koos Margus Mägi lähedastega.

Kaastundega
 Väike-Maarja vallavolikogu ja vallavalitsus

Mälestame

Asta Leiter 03.11.1927 – 15.05.2013
Antje-Brunhilde Kaasik 04.07.1925 – 24.05.2013
Vassili Madar 05.01.1948 – 02.06.1913
Pavel Urbanski 24.07.1944 – 03.06.2013
Elina Poom 05.07.1925 – 04.06.2013
Jaan Õigus 07.12.1954 – 10.06.2013

Elust, ilust igaveseks, ära päriseks ...
 Marie Under

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi 1, II korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid
URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.
 Tellitud tooted tuuakse kohale **12. augustil kell 9.00-11.00.**
 Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**